

Ad høring detaljregulering akvakulturanlegg i Frakkfjord, ref Deres skriv 04. Des 2018 med høringsfrist 15. Jan 2019. Jeg er sterkt skeptiske til reetablering akvakulturanlegg fordi et akvakulturanlegg vil berøre privat eiendom, vil skade miljøet og vil introdusere ferdselsrestriksjoner på store fjordarealer.

1. Grunneiere:

Det ble tidligere hevdet at arealer et akvakulturanlegg vesentlig ville berøre FeFo grunn noe jeg betvilte i tidligere uttalelse. Det synes som at det er omvendt, størstedelen er privateid grunn med gårds- og bruksnumre. Viser til kartutskrift med noterte gårds- og bruksnumre. Kun en ei brattlendt strandstrekning på 900 m nord for Tverrberget synes å være FeFo grunn. Dessuten ligger dette området så langt nord i fjorden at et akvakulturanlegg der vil være ekstremt eksponert for vestlig vær og sjø.

2. Miljøkonsekvenser:

De negative miljømessige konsekvensene av et akvakulturanlegg i Frakkfjord kjenner vi som bor/bodde her godt til fra den gang Dåfjord Laks driftet årene 1997-2002.

Villfisken spiste pellets og stinket, den ble ubrukelig som menneskeføde samt at den ble infisert av lakselus i tillegg.

Lakserømming skjedde også, og fiskerne fikk garna fulle av rømt oppdrettslaks som var overmettet på pellets og med sår samt nedslitte finner/spord.

Rømt oppdrettsfisk påvirker villfisk genetisk og kan bidra til smitteoverføring til villfisk.

Røkterne skjøt både oter og sjøfugl, fredet som ufredet.

Støy fra dieselgenerator som gikk 24 timer i døgnet.

En brukt oppdrettslokalitet brakklegges før restart. Det forteller vel mye om kloakken som dannes under merdene pga pellets, død fisk og kjemikalier som synker til bunns og råtner. Det er lokal miljøødeleggelse som har store ringvirkninger ved at villfisk skyr fjorden. Fjordfisket ødelegges, sannsynlig også kystfisket når gytefjordene skys av villfisken. Dåfjord Laks gikk konkurs men banken driftet videre til laksen ble slakteklar. Snart 20 år etter er enda ikke alle etterlatenskaper etter akvakulturanlegget ryddet vekk her.

I dag vet vi mye mer om miljøpåvirkningen som følger akvakulturanlegg i sjøen og spørsmålet er hvor mye skal miljøet belastes før det sies stopp. Tromsø kommune vedtok i 2018 å ikke tillate flere oppdrettslokaliteter.

Godt det fins lokalpolitikere som er klarsynte nok til å se at miljøets bæreevne er truet.

Lusemiddel til avlusing av oppdrettslaks er miljøgift som har vist seg å påvirke den marine faunaen som reker og fiskeyngel. Rekefiskerne merker at rekene blir borte eller dør der lusemidler dumpes med tillatelse fra relevante offentlige tilsyn. Tilliten til oppdrettsnæringen er sviktende dessverre. Tilfeller der store selskaper har dumpet brukt avlusingsmiddel midt i gytefelter og først innrømmet syndene sine etter at naboer til akvakulturanlegg har dokumentert illegal dumping. Det er utrolig at gift ennå tillates dumpet i havet.

Lusemiddelbruken har økt år for år. Medisin/antibiotika som brukes er også en kilde til uheldig miljøpåvirking.

Merdene består av plastrør og slitasjen over tid på disse tilfører havet mikroplast som vi vet er umulig å samle opp og samtidig skadelig for organismene i havet.

Oppdrettsnæringen er flinke å skryte av bærekraftig fremtidsrettet næring mens medieoppmerksomhet på de miljømessige kostnadene forties. Dyrevelferd, forurensing og biologisk marin masse tilført er mye større enn biologisk avkastning.

Trollvikvassdraget mellom Frakkfjord og Andsnes fører laks og sjørøret, det er lite og veldig sårbart. Det ligger bare 5-6 km fra et ev. akvakulturanlegg.

Frakkfjorden er en liten terskelfjord, den er relativt grunn og således et veldig sårbart habitat for oppdrett sammenlignet med øvrige fjorder i kommunen hvor oppdrett er etablert.

Loppa kommune har som planmyndighet bestemt å ikke utrede konsekvensene for miljøet med bakgrunn i at anlegget er iht.

Kommuneplan fra 2001! En særdeles selvgod begrunnelse, kommuneplaner er liksom så høygverdige at alle aspekter er ivaretatt- også miljøet og lokalbefolkningens interesser. Jeg tror at

Kommuneplanen i stor grad er fjordarealer tildelt ulike potensielle næringsaktører slik at fjorden arealmessig er disponert på et vis.

Kommunen vet at en konsekvensanalyse utført av nøytral instans vil dokumentere de negative miljømessige konsekvensene? Jeg mener at miljøet er presset allerede, det er kjent at minst 19 rødlistede fuglearter er observert i Frakkfjord-omegn. Ytterligere miljøbelastning fra

akvakultur forverrer livsbetingelsene for flere av disse truede artene.

Er det virkelig ikke verdt å verne den siste fjorden i Loppa kommune fra akvakulturanlegg på samme måte som at ikke alle vassdrag er regulerte

til kraftformål- er det ikke en verdifull kvalitet å ivareta? Det kan bli en referansefjord og Loppa kommune ved administrasjon og lokalpolitikere kan fremstå som fremsynte og litt grønnere. Det er uetisk å tildele et grådige oppdrettskonsern fjordarealer for at dette skal bli enda rikere samtidig som lokalmiljøet forgiftes langsomt og dermed taper alle som har tilknytning til fjorden livskvalitet.

3. Arealbeslag:

Arealbeslagene hindret yrkesfiskerne å sette brukene sine slik de mente var optimalt pga. mange og lange fortøyningsliner fra akvakulturprammen. Fritidsfiske med dorg langs land ble også hindret av landfesteliner. Turistfisket skaper aktivitet og arbeidsplasser blir også rammet.

Arealkonflikt mellom fjorden som nasjonal nødhavn for større skip og akvakulturanleggets sikkerhet er aktuelt tema. Både høst, vinter og vår når det stormer som verst søker større skip nødhavn i fjorden.

Frakkfjordens østside er solrik og benyttes ofte av alle som har eiendommer på Skavnakk til strandbesøk for å nyte kveldssolen når været er fint. Av erfaring vet jeg at et slikt anlegg trenger lagringsplass på land for merder, fortøyningsliner, moringer med mer. Da blir ytterligere flate strandområder beslaglagt av utstyr.

Jeg ville vært positiv til landbasert akvakulturanlegg men ikke i sjøen med alle miljøkonsekvensene det medfører.

Skavnakk 12.01.2019

Linn Elvebakken

316 Willander

Edmund: Bankege

Else M. H. Wilhelmsen
Vertshushagen 32
9513 Alta

14. Januar 2019

Loppa Kommune
Sentraladministrasjonen
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord

MERKNADER TIL DETALJREGULERINGSPLAN AV FRAKKFJORD AKVAKULTURANLEGG

Som grunneier og berørt part, G.nr.2 B.nr. 15 i Frakkfjorden, protesterer jeg på det kraftigste mot planene om å regulere for akvakultur i Frakkfjorden. Eiendommen min driver aktivt sjølaksefiske med krokarn, laksesett nr. L151. Fjorden er vårt spisskammer og vi har levd av fjorden i generasjoner. Dette grunnlaget skal også mine etterkommere ha muligheten til.

Områdene til akvakultur som foreligger i gjeldene arealplan fra 2001 må bort i rullering av ny kommuneplan.
Jeg slutter meg til Frakkfjord Bygdelag sitt hørings svar datert 14.01.19.

Mvh.
Else M.H. Wilhelmsen

Ann-Helen Olsen
Skattøra 77
9018 Tromsø
aho.epost@gmail.com
(G.nr. 2 / B.nr. 36 Skavnakk)

Loppa kommune
Sentraladministrasjonen
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord

Tromsø, 14. Januar 2019

MERKNADER TIL DETALJREGULERING AV FRAKKFJORDEN AKVAKULTURANLEGG

Jeg viser til høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for Frakkfjorden akvakulturanlegg, i henhold til plan- og bygningsloven (PBL) § 12-10.

Jeg støtter fullt ut innsendt brev med merknader fra Frakkfjord Bygdelag som er sendt inn og som jeg har vært med på å utarbeide, men velger likevel her å trekke fram noen av punktene som merknader til saksframlegg utarbeidet av Loppa kommune og merknader til planbeskrivelsen utarbeidet av Rambøll.

Merknader til saksframlegget:

Jeg har registrert at Loppa kommune mener det er unødvendig med konsekvensutredning da fjorden i utgangspunktet var avsatt til akvakultur gjennom kommuneplan fra 2001, og at spørsmål om KU kan reises ved behandling av søknad etter akvakulturloven.

Denne vurderingen er jeg uenig i, bl.a. på bakgrunn av veiledninger og kommentarer til lov og forskrift. I Veiledningsnotat - Planprogram og konsekvensutredning ved reguleringsplaner står det om reguleringsplaner "*Vedtatte planer uten konsekvensutredning. Dette vil eksempelvis gjelde der en vedtatt plan ikke konsekvensutredet fordi dette ikke var krav på vedtattstidspunktet, men der det i henhold til gjeldende regelverk ville vært krav om konsekvensutredning. Som en hovedregel har regelverket om konsekvensutredninger ikke tilbakevirkende kraft, dvs. at gamle reguleringsplaner gjelder selv om det i dag ville vært krav om konsekvensutredning. Hvis det ikke er gjennomført noen utbygging iht. planen, vil det imidlertid være naturlig å vurdere om det er behov for et oppdatert kunnskapsgrunnlag, for å belyse om det er spesielt sårbare arter el. i området som må hensyntas ved en eventuell gjennomføring av planen.*"

I Frakkfjord er det ikke gjennomført utbygging i hht gjeldende plan. Da Dåfjord Laks startet opp på slutten av 1990-tallet var det en annen arealplan som var gjeldende.

Kunnskapsgrunnlaget er betydelig endret siden 2001, både om akvakultur og fugle- og dyreliv, samt fiske, i tillegg til at arealet avsatt til akvakultur er mangedoblet.

Videre er det sterkt beklagelig at Loppa kommune ikke har et fullstendig eiendomsregister over grunneier i Frakkfjorden, det er kanskje bare 1/3 som er registrert. Rettighetene med hensyn til varsel og informasjon til 2/3 av grunneierne er ikke ivaretatt. Denne høringen har jeg fått informasjon om via nettsidene til Loppa kommune. I postlisten til Loppakommune for uke 49/2018 er det anført at jeg med flere er tilskrevet om denne høringen, men jeg har ikke mottatt noe brev om dette. Rambøll sendte meg oppstarts varsel i mai som jeg mottok på min Tromsø-adresse, så jeg kan ikke forstå at Loppa kommune ikke har samme tilgang på adresser.

Dere skriver i saksframlegget at "Det vil være begrensninger i ferdsel i angitt sone rundt anlegget. Fiske i nærmere angitt nærhet rundt anlegget vil ikke være tillatt. Det vil også være begrensninger i etablering av tiltak innenfor angitte områder ved anlegget." Begrensningene er ikke konkretisert og det er heller ikke beskrevet hvilke konsekvenser dette medfører. I en saksutredning forventes det at slike opplysninger beskrives og vurderes. Tverrsanden som ligger innenfor A1 er et populært utfartssted hvor det i 2018 bl.a. ble utført strandrydding. Dette utfartsstedet vil bli utilgjengelig for framtiden. Både A1 og A2 er populære områder for fritidsfiske og næringsfiske i fjorden. Dette vil opphøre. Det samme med laksesettet for krokarn innenfor A1 – dette vil være en rett som fratras eier.

I vurderingen i saksframlegget kommenterer dere at omfanget av innkomne merknader er beskjedent, og at disse bør kunne innarbeides i planforslaget. Jeg synes saken fremstår som lite gjennomarbeidet. For det første er det kommet 20 innspill, hvorav de fleste med flere merknader til planen. Dette vurderer jeg som betydelig. For det andre er ingen av merknadene tatt til følge og innarbeidet i planforslaget.

Det er videre svært forvirrende at Loppa kommune i sitt saksframlegg bruker uriktig referanser i vurderingen. For eksempel vises det til Plan- og bygningslovens, PBL, kapittel VII "Konsekvensutredning". Kapittel 7 i PBL heter "Regional planstrategi". Det finnes et Kapittel 14 "Konsekvensutredninger for tiltak og planer etter annet lovverk", men det vites ikke om det er dette kapitlet det refereres til.

Merknader til planbeskrivelsen:

Formålet med planen er å regulere areal i sjø til lakseoppdrett gjennom utvidelse og justering av områder som i kommuneplanen allerede er avsatt til akvakultur. Det er vanligvis ikke behov for reguleringsplan fordi påfølgende behandling etter akvakulturloven gir nødvendige avklaringer, men her begrunnes det med at en reguleringsplan vil sikre en bredere planprosess og innspill til planlagte justeringer. Behandlingen av innspillene så langt vitner mer om en "skinn-prosess" enn en reell prosess all den tid ingen av innspillene til varsel om oppstart synes hensyntatt.

I punkt 5.4 Landskap konstateres det at Frakkfjorden er en terskelfjord, men det er ikke tatt med hva det betyr for biomangfoldet i fjorden at det legges til rette for et akvakulturanlegg i en terskelfjord. Eksempler fra Vestlandet viser at terskelfjorder egner seg dårlig for akvakulturanlegg. Jeg savner en begrunnelse for at det egner seg å

anlegge akvakulturanlegg i denne terskelfjorden. Vurdering av det faktum at det er en terskelfjord er ikke tatt med noe sted i planbeskrivelsen.

I tillegg til å være en terskelfjord er det en liten fjord, og planforslaget legger beslag på nesten halve fjorden og økosystemet i hele fjorden vil påvirkes. Her kan jeg trekke fram Norges kystfiskerlag sin merknad av 20.12.2018: *"Frakkfjorden en terskelfjord med begrenset vannutskifting og akvakultur på fjorden vil derfor ikke bare beslaglegge dagens fiskeplasser fysisk, men vil med stor sannsynlighet få konsekvenser for det lokale økosystemet og fiskebestanden på fjorden. Det ble erfart at fjorden ble tilgriset av slam og at fiskebestanden ble redusert når det tidligere ble drevet oppdrett på Frakkfjorden. Om villfiskbestanden igjen blir redusert og kvaliteten forringes, vil det implisitt bety at fiskerne som i dag fisker på fjorden vil fortrenses, selv om alt areal ikke beslaglegges fysisk."*

I punkt 5.5 Klima beskrives vindretningene fra nærmeste målestasjon som er Øksfjord. Disse stemmer noenlunde med lokal erfaring. Det vises videre til barentswatch.com og at fjorden kan være noe utsatt for vind og bølger, men at lokal klimatilpasning av anlegget vil redusere mulig påvirkning. Området hvor A1 er plassert er, ut fra lokal kunnskap, mye utsatt for havsjø og store havdønninger. Ber om at Loppa kommune er oppmerksom på dette punktet ved en søknad om akvakulturanlegg, og at det der kommer fram gjennom risikovurdering hvilke tiltak som vil redusere mulig påvirkning. Dette for å hindre fremtidig forsøpling av området.

I punkt 5.11 Teknisk infrastruktur er det påstått at det ikke er annen teknisk infrastruktur innenfor planområdet enn ei høyspent linje langs land. Dette er ikke riktig! Det går en sjøkabel på 24000V (24 KV) innenfor område A2. Bransjestandarden til kraftforsyning tilsier at det skal opprettholdes en sikkerhetssone på 500m rundt slike sjøkabler, dette gjelder også oppankring. Tydelig skilting merket « Ankring Forbudt » på begge sider av fjorden er oppsatt. Jeg anser det som særdeles alvorlig at denne informasjonen er uteblitt i planbeskrivelsen da en skade på kabelen vil ramme 4 bygder i Loppa/Kvæningen (Skavnakk, Loppa, Andsnes og Seglvik).

I punkt 6.2 Aktuelle reguleringsformål står det at fiske i nærmere angitt nærhet rundt anlegget ikke vil være tillatt. Jeg savner en mer spesifikk beskrivelse av hva som ikke er tillatt for å kunne vurdere dette riktig.

Avslutningsvis vil jeg bemerke at det er sterkt beklagelig at Rådmannen sender dette på høring og offentlig ettersyn uten at innspill til detaljreguleringen er hensyntatt i beskrivelsen av planen, jf. § 12-11 i PBL.

Vennlig hilse

Ann-Helen Olsen

Fra
Morten Helberg
Høgskolen i Østfold
B R A veien 4
NO-1757 Halden
Epost morten.helberg@hiof.no

14.01.2019

Til
Loppa kommune
postmottak@loppa.kommune.no

Høringsuttalelse angående Planforslag for Frakkfjorden akvakulturanlegg

Jeg er svært negativ til plassering av nytt akvakulturanlegg i Frakkfjorden. Området bør skjermes som følge av store naturverdier, konsekvenser for lokalt næringsliv og fiskeri, samt vanskelige værforhold.

Værforhold og ekstremvær i Frakkfjorden

Det er vanskelig å finne en dårligere plassering med tanke på bølgehøyde og vind enn den foreslåtte plasseringen i Frakkfjorden. Bli dette realitet vil vi få se masse rømming av laks og påfølgende negativ publisitet, viser all erfaring med likende forsøk. Det eneste muligheten for å finne en dårligere plassering i Loppa kommune måtte være ute å vestsiden av Loppa øy, men også Frakkfjorden er så vindutsatt at det er ikke konstruert anlegg som kan håndtere ekstremværet vi finner her på helårlig basis. Påstår oppdrettsnæringen noe annet så selger de inn teknologi vi ikke har i dag. Vi bør kanskje heller først lage teknologien og så deretter plassere anleggene, ikke motsatt.

Konsekvenser for lokalt næringsliv

Loppa kommune har en unik natur, og et enormt, ubegrenset potensiale for turisme. Våre etterkommere vil kunne ha trygge arbeidsplasser i lokale bedrifter som profilerer på uberørt natur, lokalt sportsfiske og gode opplevelser. Etter hvert som jordens befolkning øker vil bare potensialet bli større og større.

Men er det noe som kan begrense mulighetene i fremtiden så er det negativ publisitet. Tross i at oppdrettsnæringen genererer enorme inntekter for aksjeeierne er det i dag en enorm lobby som arbeider fulltid med å renvaske næringen opp mot media og politikere. Hadde man trengt dette om det ikke hadde vært enorme utfordringer med rømming av laks, lakselus og dyrevelferd, utslipp av overskuddsmat og ikke minst kjemikalier? Det siste nå er de enorme mengdene kjemikalier som bruker i lusebekjempelse, som slår ut annet liv i havet. Dette har store konsekvenser for rekebestander, som igjen er viktig for annet liv i havet, samt lokalt fiskeri.

Samfunnet har tydeligvis ikke ressurser og regelverk til å stoppe storkapitalen når de først slipper til, så får vi oppdrettsanlegg på et så lite egnet lokalitet som Frakkfjorden, vil vi få store negative miljøkonsekvenser i de neste 30-50 år. Og i god tid før dette så får vi trolig ny oppdrettsteknologi med lukkede anlegg på land. Da vil vel anleggene i Frakkfjorden ligge der til evig tid, for oppdrettsnæringen har vist seg lite villige til å rydde opp etter seg.

Lakserømming og rekedød etter lakselusbehandling er eksempler på den type negativ publisitet som gjør fremtidig utvikling av turisme til Loppa kommune vanskelig. For det første utenlandske turister gjerne gjør er å søke opp avisartikler og bilder fra områder de gjerne vil besøke. Ser man da skjemmende oppdrettsanlegg med negativ omtale drar man et annet sted.

Naturverdier i området.

Jeg har som bakgrunn at jeg har tatt hovedfagsoppgave i terrestrisk økologi på Universitetet i Tromsø, med data samlet inn på Loppa øy tilbake i 2001. Siden 2001 har jeg besøkt Loppa øy mer eller mindre årlig i forbindelse med diverse sjøfuglprosjekter og kartlegginger i regionen, og jeg kjenner således området inkludert Frakkfjorden godt.

Den store endringen som har skjedd med fuglelivet i området siden 2001 er at en liten måkeart som heter krykkje er så godt som forsvunnet. Vi hadde trolig 1500-2000 par i 2001, de siste årene har arten vært helt borte. Også andre sjøfugler som lundefugl, alke og lomvi har bestander på flere tusen par på Loppas øy, men har trolig negativ bestandsutvikling også her, og er også kommet på den nasjonale rødlisten. Loppa har Finnmarks største koloni av måkearten sildemåke, og disse er trekkfugler hvor fuglene fra Loppa er funnet helt sør til Gambia. Også arter som fiskemåke, tyvjo, storjo og trolig også havsvale hekker på Loppa øy, så vi snakker om en utrolig verdifull turistmagnet svært nære Frakkfjorden. Naturen er helt enkelt storslagen, og en uvurderlig ressurs for fremtiden.

For alle sjøfuglene på Loppa øy er Frakkfjorden et viktig beiteområde, og det vil ha en betydelig negativ miljøpåvirkning om det blir akvakulturanlegg i det foreslåtte området. Da også visuelt da et slikt skjemmende anlegg vil bli svært synlig, men også at dyrelivet vil få mindre areal å beite på. Rent bestandsmessig ser vi jo at de sekundære miljøvirkningene med utslipp av kjemikalier og nedbrytning av overskuddsmat fra slike anlegg er det mest negative for de marine økosystemene. Ved storskala lakselusbehandling i Frakkfjorden vil trolig alt av rekebestander i området slås ut, slik som vi har sett i liknende områder på Vestlandet og på Helgeland. Da vil fugleliv, marint dyreliv og fiskeri bli sterkt berørt og redusert.

Jeg er også sterkt negativ til at tiltaket ikke skal konsekvensutredes. Siden forrige reguleringsplan har enormt mye endret seg både med tanke på oppdrettsnæringen og dens miljøeffekter, men også kunnskapen om miljøet i området er endret. Nesten alle sjøfuglene som hekker på Loppa øy er for eksempel i dag rødlistet, og dette kan vi vel neppe ha tatt hensyn til når forrige reguleringsplan ble laget i 2001?

Jeg kan ikke se at det å ikke konsekvensutrede en såpass stor endring som dette i gjeldende regulering kan være etter plan og bygningsloven. Dette bør dere eventuelt få en ekstern vurdering på, om dere tenker å fortsette denne prosessen uten konsekvensutredning. Dette da det kan eventuelt stoppe godkjenning av reguleringsplanen hos Fylkesmannen i en klageprosess.

Hilsen Morten Helberg

Cand. Scient

Høgskolelektor Høgskolen i Østfold.

Mary Solli
C/O Betty Solli
Håndverkveien 10
1820 SPYDEBERG

Spydeberg, 15. januar 2019

Loppa kommune
Sentraladministrasjonen
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord

Merknader til detaljregulering av Frakkfjorden akvakulturanlegg i Loppa kommune fra Gnr 2, Bnr 29

Vi viser til brev datert 4. desember 2018 om høring på detaljregulering av Frakkfjorden akvakulturanlegg. Vi vil innledningsvis bemerke at vi reagerer meget på første setning i brevet hvor det vises til at brevet ikke er sendt til alle berørte parter hjemmehadresse, men til 9587 Skavnakk. Vi mener dere må ha kunnskap om at post lagt i en postkasse på kaia i Skavnakk ikke vil nå de berørte parter innen fristen. Postkassene er dessuten svært utsatt for vær og vind. Vi vil tro at dette i seg selv vil være tilstrekkelig for å framsette formell klage fra de som eventuelt ikke har fått tilsendt informasjon om at saken er på høring og dermed ikke fått mulighet til å gi innspill innen fristen.

Undertegnede er datter av eier Mary Solli, Gnr. 2, Bnr 29 og svarer på vegne av henne og søsken.

Vi stiller oss fullt bak Frakkfjord Bygdelags merknader i brev datert 14. januar 2019, og ber om at Loppa kommune stanser videre prosess med akvakulturanlegg i Frakkfjorden. All argumentasjon er godt belyst i merknadene fra bygdelaget, og vi utdyper ikke dette nærmere i vårt innspill.

Vi stiller oss svært undrende til at selve planen er så dårlig belyst i forhold til alle innspill som ble gitt til varsel om oppstart, juni 2018. Under refererer jeg bare til vårt eget innspill, men det er gjennomgående en svært mangelfull belysning av innspill fra omtrent alle. Vi forventer mer!

Vi ga innspill til Rambøll i 2018, hvor vi påpekte at det må vurderes hvilke konsekvenser et akvakulturanlegg i en terskelfjord vil ha. Vi vet at fjorden er en viktig gyteplass, nettopp fordi den er en terskelfjord. Vi vet at det er trekk for villaksen i fjorden, vi vet at det er hekkeplass for flere fuglearter i området, blant annet Lomvi. Plankonsulentens oppsummering av vårt spørsmål er svært snever. I planen oppsummeres vårt innspill med at man «*Stiller seg undrende til at det ikke skal konsekvensutredes. Viser til negative konsekvenser av tidligere oppdrett i fjorden, som forringelse av matauk og ferie- og rekreasjonsområde*» hvorpå det kommenteres at «*Loppa kommune har som planmyndighet bestemt at det ikke stilles krav til konsekvensutredning med bakgrunn i at anlegget er iht. kommuneplanen. Akvakulturanlegget legger bare begrensninger på en mindre del av fjorden. Utenfor sikkerhetssone, jfr. plankart er det åpnet for båt og fritidsaktiviteter*». At det konkluderes med at konsekvensutredning ikke er nødvendig, viser i seg selv en forakt for vedtatte planer og lovverk. At våre innspill i tillegg minimeres til «*konsekvenser av tidligere oppdrett i fjorden, som forringelse av matauk og ferie- og rekreasjonsområde*» er mildt sagt irriterende. Det er store

endringer som legges fram i saken, blant annet mer enn dobling av antall merder. I tillegg er det ikke godt vurdert hvilke konsekvenser dette vil ha for gyteområder, trekk for villaks, hekkeplass mm.

Undertegnede er født i Frakkfjorden og har brukt Frakkfjorden som ferie- og rekreasjonsområde hele livet. Stedet er et samlingspunkt for familie fra hele landet, både mens våre besteforeldre drev aktivt med fiske og småbruk, men også etterpå. Det må sies at i de årene Dåfjord Fisk drev oppdrett i Frakkfjorden, brukte vi stedet mindre. Blant annet erfarte vi veldig mye lakselus på villfisken, - også i årene etter at Dåfjord fisk avsluttet sitt virke i fjorden.

I 2011 kjøpte våre foreldre Nettet Skole, og hele familien med svigerbarn, barn, barnebarn og oldebarn elsker plassen og bruker stedet både senvinter/vår, sommer og høst. Friluftsløven gjelder vel også for oss som ferierer i Frakkfjorden; - *«å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmenhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes.»* Det er i Frakkfjorden vi samles, både familievis og hele storfamilien, det er her vi slapper av og lader batteriene for krevende jobber i hverdagen. Vi står ved at en inngripen i fjorden slik det presenteres i planen, vil føre til en sterk forringelse av stedet, både for matauk og som ferie- og rekreasjonsområde for hele familien. I tillegg vil anlegget båndlegge en stor del av en liten fjord, - en fjord som i tillegg er en terskelfjord. Det vil bli mer støy, fra både maskiner og lys, men den viktigste faktoren er tross alt de konsekvenser det vil ha for miljøet i generasjoner.

Vi ber derfor igjen Loppa kommune stanse videre prosess med Frakkfjorden akvakulturanlegg, og redde den siste rene, lille fjorden som er igjen i Loppa kommune!

Med hilsen

Betty Solli

betsol@live.no

mob.: 415 19 698

MOTTATT

2 JAN. 2019

Advokat Gisle Loso AS

Den 18.12.2018.

Fra: Odd Harald Olsen, Skogholb,
9587 Skavnakk.

Til: Advokat Gisle Loso, Postboks 1330,
9505 Alta

An

Detaljregulering for Frakkfjorden
Akvakulturanlegg. Høring og offentlig ettersyn.

Frakkfjord er en liten-smal og grunn
fjord (Terskelfjord) gytefjord for torsk og
andre arter. Det foregår fiske i fjorden
hele året.

Hvis det blir etablert oppdrettsanlegg i
fjorden, blir det til stor ulempe for folk. som
bor, og har tilknytning til Frakkfjord

Jeg og min familie har livnært oss av
fjorden i flere generasjoner og andre som
har tilknytning til Frakkfjord og fiskere
fra andre plasser.

Jeg driv næringsfiske, næringsfiske
i fjorden og bosatt i fjorden.

Jeg driver med laksefiske fra min
eiendom "Løkbukten" Gnr. 6. Bnr. 10.

"Hvis det blir etablert lakseoppdrett,
er det på den plassen jeg bruker laksebruk.

Jeg kan ikke fortøye bruket der.

Jeg blir tilintetgjort helt.

Jeg fisker også etter torsk/sei/kveite
og annen fisk. Slik som min familie,

har gjort i generasjoner. Jeg har drevet laksefiske og annet fiske i flere tiår i fjorden.

Jeg og mine søsken har fem eiendommer, som blir berørt. Jeg og min familie er av sameslekt/sjøsamene. Også andre familier i Frakkfjord det samme.

Min tippoldefar: Peder OLSEN, same/sjøsamene
 Bodde i "Mitterbukta" østre side Frakkfjord
 " Folketelling fra 1865.

Hans etterkommere/sønner bosatte seg i Frakkfjord.

Oldefar: Ole Anders Pedersen

Bestefar: Ole Nils Peder Olsen.

Far : Harald Peder Waldemar Olsen.

Mitterbukta er ca 400M. nord for eiendommen "Skogholt" der hvor jeg bor, og mine søsken er medeiere i.

Jeg og mine søsken hadde også en tippoldefar som bodde på Langstrand, østre side i Frakkfjord

Hans navn var Gutorm Pedersen
 same/sjøsamene

Da det var lakseoppdrett i Frakkfjord, var det lite fisk å få. Vi måtte ut fra fjorden, for å få spisenes fisk. Den fisken vi fikk inne i fjorden, var full av pellets, som fisken spydde ut i båten.

Det luktet sildolje, stygg lukt. Lukt av garna når vi halte dem i båten. Skitne garn.

Frakkfjord er veiløs. All ferdsel må vi bruke båt til. Føøskjellige veivalg, ettersom det værforhold/vind.

Stor ulempe hvis det blir etablert oppdrettsanlegg.

(støy) Støy, ferdsel, aldri ro og fred. Ødelegger livskvaliteten for folk.

Hele fjorden blir brukt til fiske!

Frakkfjorden er også godkjent som havn/nødhavn, både for små og store båter.

Båter som går på kysten. Båtene må ha god plass å snu. Merdene blir ei komme i veien. Det er ikke nok med havn/nødhavn i Øksfjordområdet. Loppøvet er en av de hårdeste havområder langs norskekysten.

Forurensing: Da Frakkfjord er en terskelfjord, vil all forurensing spre seg innover fjorden ka med fisken som er i fjorden og merdene. Lever den eller dør den i forurensa vann.

Er ~~den~~ Fisken spises. Hva slags kvalitet blir det. Slikt må ikke komme.

Frakkfjord er en liten smal fjord. Oppdrettsanlegget kommer svært nært eiendommer/bebyggelse og blir til stor ulempe, dårlig livskvalitet for folk som bor i området. Slikt må ikke komme i moderne tid.

Oppdrettsanleggene som er etablert i Loppa kommune, eksempelvis "Sandlandsfjorden" er etablert mange kilometer fra nærmeste bebyggelse, er ikke til sjåvare for folk.

I Frakkfjord skal oppdrettsanlegget etableres nær privateiendommer/båtstøp/Husdøra og ødelegge laksefiske og annet fiske for meg og andre som har tilhørighet til Frakkfjord

Slik må det ikke bli. Støy og urolighet hele døgnet, i en svært stille og liten fjord Skredfare: År om anna går det sneskred og elveskred. Høst/Vinter/Vår. Kan gå langt bort på fjorden. Jeg har sett og opplevd det mange ganger. Helt inne i Frakkfjord går snøskredet helt over fjorden, fra Vest mot øst. Masse sne teker ut fjorden. Elveskredene går flere hundre meter bortover fjorden. Kan være skadelig for oppdrettsanlegg når skredene går.

Odd Olsen,
9587 Skarvakk

Dronefangst av Rødåte

Tidligere i sommer hadde vi denne problemstillinga servert i avisa. Rødåte var vanskelig og finne, derfor forsket det på droner for å lite den opp. Spørsmålet er vel heller, hvor er rødåta blitt av? Er det mange som har sett brugda den siste halv mannalderen? Grunnen til at brugda er borte, er vel at maten er borte. I 1959 var vi to gutter som var med en Innbygger på dappa og drog seigarn, på kjeksen. Det var selvfølgelig ei brugde på dand, Folk og verktoy. Sjoer og kniver for å ta livet av den. Vi guttan ble satt på hver si åre for å taue den på land. Resultatet var 5 drums lever, men magen var like stor. Vi skar den over for å se, Den var like vid som tenner på tvers, og lang. Den var helt trimmet av rødåte. Brugda hadde vi som ei plage til langt ut på 80 tallet.

I 57-58 stod vi på bergan og vippet Sei mort på land. Vi hadde en kjepp med sytråd og klappenål i. Agnet Vår marita og snegler. Vi så ikke botten ~~er~~ gjennom morte flakan, så dagens kvote var snart tatt. Da var det rett opp, på sløyning og flukking. Morte hersja stod ferdig. Den var satt opp av kløyvde kassebord, med sytråd til streng. Kl. 1000 var morten på hersja, og 1700 grog vi tørrfisk. Nå kommer vi til poenget.

Morten var 3-4² tommer hankappet. Datoen var 15-20 juli. Etter 2000 tallet har størrelsen variert, jeg har sett mort sist i juli på 1 tomme, og sist i november på 1½-3 tommer. Hvorfor vokser ikke de få eksemplarene som finnes, den har null konkurranse fra naboen.

Først på 80 tallet var havet rødfiolett i strømmskiftinga, når sola sjein. Til sist på 80 tallet var bergan og sandstrendene på koppa rødstripet, når sjøen falt. Disse stripene var selvsagt rødåta. Fra 82 begynte jeg å ta vann prøver i havna på koppa, for å vite omgarn hva som var i havet. Jeg hadde ei hvit 4 liters spann. Hele 80 tallet var innholdet i spanna suppa, stinn av rødåta. Dette drev jeg systematisk med hver sommer. Utover 90 og først på 2000 tallet var rødåta borte. Enkelte år har det vært et og annet eksemplar. Di siste åran har det vært null. I fjor hadde vi et stort innseg av pir. i nordland, den var i hjel svolten? Hvorfor var den det? Konklusjonen var at bestanden var for stor. Men sannheta var vel matmangel. Nå er jeg heldigvis ikke politiker, ikke oppdretter eller forsker, så jeg kan synse så mye jeg vil. Dauen til Rødåta kom med oppdrettet. Det gjelder for så vidt alt liv i kystsona, havet er en rein ørken, dæverre. Med oppdretten for svært all kysttorsk, taktet være nye fantastiske næringer.

Vi ser det nå på småaksen, den har halve rødfargen av det den hadde før.

Så kan vi lure på hvorfor det ikke er blitt forsket på området. Det er vel dem som styre landet, fra kommuner til stat, som ikke tør å få resultatet.

Dem har kanskje gode aksjeposter i oppdrett? Det er vel staten som deler ut midler til forskning? Vi såg det vel klart nok nå med den nye fiskeriministeren, som ikke godtok det ene forskningsresultatet. Hva sier det om alle bøkene i havresekken?

Før når det skulle ut nye oppdrettsanlegg, var det folke møter med diverse politikere. Alle bygdene sa nei. Politikerne fór tilbake og ga klarsignal.

Jeg må få lov å trekke min konklusjon. Norge er et fantastisk diktatur, fra toppen og ned. Det må være en god dose politikere som ikke vet hvorfor dem er der.

Siste utspillet fra fiskeriministeren er at reglene skal innskjerpes. Det skal bli forbudt å dampe lusevannet på stedet. Det skal flyttes fra anleggene. Hvor skal han da tømme det, i havet på naboan? Så får vi håpe at det er noen forskere som kan hjelpe den ensomme svalen.

Det skal bli vanskelig å få resultater på dette området, nå når staten har begynt å kjøpe kommunene. Vi sitter her på en naken stein og venter på utfallet.

Robert Berg

(Med hilsen
Robert Berg
9586 Joppa 48213586)

Frakkfjord Bygdelag

Bygdelaget skal jobbe til beste for beboere og alle andre
med hjerte til Frakkfjorden

Org. nr. 997 926 536

<http://frakkfjordbygdelag.blogspot.no/>
frakkfjordbygdelag@hotmail.com

Loppa kommune
Sentraladministrasjonen
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord

14. januar 2019

MERKNADER TIL DETALJREGULERING AV FRAKKFJORDEN AKVAKULTURANLEGG

Vi viser til høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for Frakkfjorden akvakulturanlegg, i henhold til plan- og bygningsloven (PBL) § 12-10. Vi fikk tilsendt sakspapirer på e-post på forespørsel.

Frakkfjord bygdelag er opptatt av å verne fjorden. Frakkfjorden er den siste fjorden i kommunen som ikke har oppdrettsanlegg. Frakkfjorden er dermed blitt den viktigste fiskefjorden i Loppa kommune. Fiskernes erfaring fra Øksfjord, Bergsfjord, Langfjord er at fisken i stor grad har forsvunnet fra disse fjordene etter at oppdrettsanlegg ble etablert. Mange i kommunen er derfor avhengig av Frakkfjorden som fiskefjord. Frakkfjorden benyttes av kystfiskere, turistfiske, lokal- og fritidsbefolkning i Frakkfjord og områdene rundt. Frakkfjorden er med sine store fiskeressurser, rike naturmangfold og rekreasjonsmuligheter sårbar i forhold til oppdrett. Det at Frakkfjorden er en liten, smal og grunn terskelfjord, gjør at den er ekstra sårbar for oppdrett. Erfaringer fra oppdrett og terskelfjorder tilsier at fiske- og fuglelivet i Frakkfjorden kan bli vesentlig eller alvorlig rammet, og kanskje vil skaden være uopprettelig. Oppdrettsnæringen som Grieg Seafood og andre aktører har veldig god inntjening på oppdrett. Her står Grieg Seafoods behov og å tilrettelegge for enda større drift og inntjening opp mot å verne den siste og viktigste fiskefjorden i kommunen, samt vern av miljø og natur. Skal det være slik at Griegs Seafood sine profittsyn og arbeidsplasser er viktigere enn fiskeriinteresser, naturmangfold, samiske urbefolkningsrettigheter, og enkeltpersoners private eiendomsrett?

Frakkfjord bygdelag henstiller kommunens administrasjon og politikere til å ta ansvar og allerede nå stanse prosessen med akvakultur i Frakkfjorden.

Frakkfjorden bygdelag vil i det videre påpeke saksbehandlingsfeil i forhold til saksgangen som har vært. Etter det vil vi forsøke å belyse de ulike risikofaktorene i Frakkfjorden opp mot kravene til konsekvensutredning. Den private eiendomsretten vil bli belyst før vi avslutter med noen bemerkninger.

Saksbehandlingsfeil

Varsel og medvirkning

Vi finner det sterkt beklagelig at Loppa kommune ikke har et fullstendig eiendomsregister over grunneiere i Frakkfjorden, det er kanskje bare 1/3 som er registrert. Mange grunneiere i Frakkfjorden har derfor ikke fått varsel om oppstart. Få har fått varsel om forslag til reguleringsplan eller fått tilsendt varsel om offentlig høring. Det vises til møte med grunneiere og Grieg Seafood i mai 2018. Dette møtet har ikke funnet sted. Det ble derimot avholdt et informasjonsmøte på Sandland 8. mai 2018. Ingen grunneiere ble opplyst om dette på forhånd. Grieg Seafood har dermed ikke hatt møte med grunneiere og beboere i Frakkfjorden. Rettighetene med hensyn til varsel og informasjon til grunneierne i Frakkfjorden er dermed ikke ivaretatt.

Det er en klar saksbehandlingsfeil at ikke alle partene har fått forhåndsvarsel etter plan og bygningslovens § 12-8 tredje ledd og § 12-10 andre ledd samt forvaltningslovens § 16. Dette vil klart kunne ha betydning for vedtakets innhold og kan medføre ugyldighet. Se vedlegg 1 for liste over de grunneiere og eiendommer vi har informasjon om.

Innspill og opplysning av saken

Til Rambølls planarbeid i sommer kom det over 20 innspill. I svar på oppstartsvarselet fra Frakkfjord bygdelag den 24. juni 2018 mente vi at Frakkfjorden er totalt uegnet for akvakulturanlegg på grunn av at fjorden er en terskelfjord, gyteområde, viktig område for kystfiske, beiteområde for rødlistede sjøfugl/fuglearter, nærhet til foreslått maritimt verneområde, viktig område for rekreasjon og friluftsliv og er uforenelig med andre næringsinteresser. Vi var også uenige i vurderingen om at reguleringsplanen ikke skal konsekvensutredes. Disse innspillene støttes fullt ut av flere av de andre som er kommet med innspill. Ingen av disse innspillene er tatt hensyn til i utformingen av planbeskrivelsen.

I det offentlige høringsbrevet fra 4. desember 2018 er ingen av de ovennevnte forholdene gjengitt i oversikt over innspill fra høringsinstansene. Både vår høringsuttalelse og andre høringsuttalelser bærer preg av å ikke være tilstrekkelig gjengitt i saksutredningen som ble forelagt Loppa formannskap den 27. november 2018. Utredningen gir et nokså ensidig bilde av situasjonen. Kommentarer fra plankonsulentene er nokså innholdsløse og gir ikke direkte svar på innspillene som kom. Behandlingen av innspillene vitner mer om en "skinnprosess" enn en reell prosess all den tid ingen av innspillene synes hensynstatt. Frakkfjord bygdelag opplever at vi ikke blir tatt på alvor i denne prosessen. Etter forvaltningslovens § 17 skal en sak være så godt opplyst som mulig. Dette kan være en saksbehandlingsfeil som har betydning for vedtakets innhold og dermed medføre ugyldighet.

Angående konsekvensutredning

Kommunens vurdering av konsekvensutredning

Kommunen begrunner manglende konsekvensutredning med at det er avsatt to små områder til akvakultur i Frakkfjorden i arealplan i 2001 og vil avvente konsekvensutredning inntil søknad om akvakultur. Frakkfjord bygdelag mener dette er en tynn begrunnelse, noe som igjen kan gjenspeile en manglende forsvarlig vurdering fra kommunens side.

I reguleringsplanveileder fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 10.09.2018 fremgår i punkt 4.6.4. om Akvakultur at det vanligvis ikke vil "være behov for reguleringsplan for nye lokaliteter for akvakultur fordi kommuneplanen og påfølgende behandling etter akvakulturloven gir de nødvendige

det gjelder de andre fjordene i Loppa kommune hvor det er etablert oppdrettsanlegg, Øksfjord, Bergsfjord og Langfjord. **Dette må tas på alvor. Erfaringsbasert kunnskap skal tillegges vekt etter naturmangfoldlovens § 8.** Hvorfor torsken skyr oppdrettsanlegg har en imidlertid ingen tilstrekkelig kunnskap om og heller ikke hva konsekvensene av akvakultur i Loppa har på naturmangfoldet og fisket. Føre-var-prinsippet i § 9 kommer inn hvor det er tvil om konsekvensene for miljøet. I forarbeidene, Ot.prp nr. 52 (2008-2009) til bestemmelsen fremgår det;

"Føre-var-prinsippet sier at myndighetene ikke skal bruke kunnskapsmangel som en begrunnelse for å la være å begrense eller hindre en risiko for alvorlig eller irreversibel skade. Den handleplikten som følger av prinsippet kan være en aktiv handleplikt, f.eks. å sette i gang et vernetiltak, eller en mer passiv handleplikt, f.eks. å nekte et omsøkt tiltak eller knytte forebyggende vilkår til et slikt tiltak. «Forvaltningstiltak» kan altså være beslutninger om vern eller beslutninger om bærekraftig bruk."

I planbeskrivelsen punkt 5.4 Landskap konstateres det at Frakkfjorden er en terskelfjord, men det er ikke tatt med hva det betyr for biomangfoldet i fjorden at det legges til rette for et akvakulturanlegg i en terskelfjord. Eksempler fra Vestlandet viser at terskelfjorder egner seg dårlig for akvakulturanlegg. Vi savner en begrunnelse for at det egner seg å anlegge akvakulturanlegg i denne terskelfjorden.

I tillegg til å være en terskelfjord er det en liten fjord, og planforslaget legger beslag på nesten halve fjorden og økosystemet i hele fjorden vil påvirkes. Her kan vi trekke fram Norges kystfiskerlag sin merknad av 20.12.2018: ***"Frakkfjorden en terskelfjord med begrenset vannutskifting og akvakultur på fjorden vil derfor ikke bare beslaglegge dagens fiskeplasser fysisk, men vil med stor sannsynlighet få konsekvenser for det lokale økosystemet og fiskebestanden på fjorden. Det ble erfart at fjorden ble tilgriset av slam og at fiskebestanden ble redusert når det tidligere ble drevet oppdrett på Frakkfjorden. Om villfiskbestanden igjen blir redusert og kvaliteten forringes, vil det implisitt bety at fiskerne som i dag fisker på fjorden vil fortrenses, selv om alt areal ikke beslaglegges fysisk."***

Det har en gang før vært et lite oppdrettsanlegg i indre Frakkfjord, innenfor området A2. Det var operativt i ca 6 år, fra ca. 1997 til 2003. Erfaringer fra den gang var at det var svært lite fisk å få i fjorden. Fisken som kom inn til fjorden snudde og gikk ut igjen. Den torsken man fikk i fjorden var full av laksefor og var fullstendig dekt av lus. Den luktet. En måtte derfor dra ut av fjorden for å få fisk. I oktober 1998 erfarte fiskere at enorme mengder oppdrettslaks hadde rømt fra anlegget i Frakkfjorden. Miljøstiftelsen Bellona anmeldte Dåfjord Laks etter rømming av tilsammen nesten 70.000 laks ved anlegget i Frakkfjord og ved Marøya denne høsten. Sjølaksefiskere i Loppa har i mange år senere registrert rømt oppdrettslaks. Dette viser at konsekvensene den gang da var store for Frakkfjorden.

Frakkfjord har i dag et forbud mot bruk av konvensjonelle redskap som trål og snurrevad for å beskytte kysttorsken. Dette ble innført allerede på 1960 tallet. Disse lokalt viktige oppvekst- og gytefeltene for torsk og andre fiskeslag må også vernes mot oppdrettsanleggenes påvirkninger.

Det er kommunen som har ansvar for bevaring av lokalt viktige gytefelt for kysttorsk. Dette er viktig for å ivareta grunnlaget for fortsatt næringsfiske lokalt i kommunen framover.

Det er i dag manglende kunnskap vedrørende hvilke konsekvenser akvakultur og ulike typer lakselusmiddel/medisinering og avføring har på livet i havet. EU sitt vanddirektiv, som er implementert i norsk rett, stiller høye krav til vannkvalitet.

avklaringene." **Kommuneplaner skal konsekvensutredes etter plan- og bygningslovens kap. 11.** Det er ikke fremlagt dokumentasjon fra Loppa kommune på at det ble foretatt konsekvensutredning i forhold til akvakulturanlegg i Frakkfjorden i 2001. Siden det ikke er konsekvensutredet i gjeldene arealplan er det derfor viktig og nødvendig å konsekvensutrede i forhold til reguleringsplanen. Området som nå er foreslått regulert til akvakultur er mer enn tre ganger større enn det som ble satt av i 2001 og dekker store deler av fjorden. De nye akvakulturplanene er større i volum og omfang. Kunnskapsgrunnlaget er betydelig endret siden 2001, både om akvakultur og fugle- og dyreliv, samt fiske. Videre har det skjedd omfattende lovendringer på nesten 20 år, slik at kravene til innholdet i konsekvensutredningen er en helt annen enn den gang da. Eksempelvis kom naturmangfoldloven i 2009 med sitt føre-var-prinsipp. EUs vanndirektiv ble innført i norsk rett med styrket vern av vannmiljøet, og gjelder fra den 14. desember 2018 også for akvakultur etter endringen i naturmangfoldlovens § 26 bokstav a.

Vurdering av konsekvensutredning etter plan og bygningslovens § 4-2 jfr. forskrift om konsekvensutredning § 10

Det er krav til konsekvensutredning etter plan og bygningslovens § 4-2 jfr. forskrift om konsekvensutredning § 10 hvis reguleringsplanen kan få vesentlige virkninger for miljø, naturressurser og samfunn. Det er de samlede virkningene av planen som skal vurderes. Det vises i denne sammenheng til veiledning fra Klima- og miljødepartementet - Når skal tiltak i vedlegg II konsekvensutredes? Vurdering etter § 10 i forskrift om konsekvensutredning.

Basert på lokal erfaring fra Frakkfjorden må følgende forhold hensynstas ved en konsekvensutredning;

Vesentlig forurensning - Gytefelt for kysttorsk

Dersom en plan kan føre til vesentlig forurensning i vann og bunnforhold, vil dette normalt medføre konsekvensutredning, jfr. forskrift om konsekvensutredning § 10 tredje ledd bokstav g. Det vises i denne sammenheng til at formålet med vanndirektivet, jfr. Artikkel 1 er "...å fastsette en ramme for vern av...kystvann...for å...sikte mot **styrket vern** og forbedring av vannmiljøet, blant annet gjennom **spesielle tiltak** for gradvis **reduksjon av utslipp** og **...opphør** eller **utfasing** av utslipp."

Erfaringer med akvakultur rundt omkring i landet viser at det er stor miljøbelastning og forurensning fra oppdrettsanlegg. Oppdrett i åpne merder medfører risiko for spredning av sykdommer og parasitter. Rømming av store mengder oppdrettsfisk innebærer genetisk forurensning. Giftstoffer fra lakselusmiddelet hydrogenperoksid og andre lakselusmiddel forurenser villfisk og bunnlevende kreps og skalldyr, samt at fôr-rester og ekskrementer kan gi overgjødning i fjordene. Regjeringen har på bakgrunn av dette vedtatt strengere regler for utslipp av lakselusmiddel, og har nå ute på høring et forslag med midlertidig forbud mot utslipp av lakselusmiddel.

Foreslått plassering for akvakulturanlegget i Frakkfjorden er midt i et lokalt viktig gytefelt for kysttorsk. Fjorden er kjent for å være en god fiskefjord. Den blir brukt av lokalbefolkningen og fjordfiskere fra ulike steder. Frakkfjorden er den viktigste fiskefjorden i Loppa kommune og den eneste av de registrerte gyteområdene i kommunen som ikke er benyttet til oppdrett. Det har vært fisket torsk og andre fiskeslag i mange generasjoner i Frakkfjorden. Fiskernes erfaringer er at fisken ofte forsvinner fra de områder der det etableres oppdrettsanlegg. Dette har også vært de lokale fiskerens erfaring når

Frakkfjord bygdelag mener at ut fra føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven, må prosessen stanses inntil en har mer sikker kunnskap, og uansett må det konsekvensutredes i forhold til virkningene i havet.

Villaks

Det som er nevnt ovenfor ang. forurensning fra akvakulturanlegg må i stor grad også gjelde villaksen i Frakkfjorden. Videre er det vel nå allment kjent at lakseoppdrett er den største ikke-stabiliserte bestandstrusselen mot villaks i Norge. Frakkfjorden ligger kun noen kilometer unna Trollvika som er et vassdrag med laks, sjøørret og sjørøye. Det årlige innsiget av havlaks går innom Frakkfjorden og det har vært fisket laks der i generasjoner. Det er mye som tyder på at laksen som kommer inn fra havet til Loppa kan være den samme laksebestanden som går til Altaelva for å gyte. Rømming av oppdrettslaks fra mærene og lusespredning er en stor trussel mot villaksen. Dette må også tillegges vekt ved vurderingen.

Det vises i denne forbindelse til Canada hvor det har vært en prosess mellom urbefolkningen og norske oppdrettselskap, hvor Grieg Seafood også har oppdrettsanlegg. Her har 17 oppdrettsanlegg måtte stenges eller flyttes for å sikre villaksen.

Sjøsamiske fiskeriinteresser og reindrift

Planer som hindrer eller i vesentlig grad vanskeliggjør utøvelsen av utmarksnæringen eller reindrift, vil normalt utløse konsekvensutredning, jfr. forskrift om konsekvensutredning § 10 tredje ledd bokstav b.

Loppa kommune er et tradisjonelt samisk område og en del av virkeområdet for samisk næringsutvikling. Frakkfjorden har hatt mye sjøsamisk bosetning og har det enda. Tradisjonelt fiske har vært drevet i fjorden gjennom generasjoner. Det er i dag registrert en sjøsamisk fisker i Frakkfjorden. Han driver næringsfiske i hele fjorden, også på området som er foreslått til akvakultur. Det drives også vill-laksefiske med laksebruk. To reindriftenheter bruker området rundt Frakkfjorden til reinbeite om sommeren.

Det vises til rapport om Sjøsamisk bosetning i Frakkfjorden av 11. januar 2019 fra Sjøsamisk kompetansesenter, vedlegg 3. Her fremkommer det at Frakkfjordens sjøareal på grunn av fiskeressursene er viktig for befolkningen og for lokalsamfunnets overlevelse i en stor del av Loppa kommune.

Frakkfjord bygdelag vil på denne bakgrunn kreve en utredning av sjøsamisk bruk og rettigheter.

Arter på rødlista

Dersom en plan er lokalisert helt eller delvis innenfor lokaliteter av truede naturtyper eller leveområder/funksjonsområder for truede arter, vil dette som regel medføre vesentlige virkninger for naturressurser og utløse konsekvensutredningsplikt. Også forurensning som på sikt vil ødelegge/reducere naturtypen kan regnes som vesentlige virkninger, jfr. forskrift om konsekvensutredning § 10 tredje ledd bokstav b. Forurensning fra det kjemiske lakselusemiddelet

hydrogenperoksid, forspill og avføring vil kunne forurense vannet og påvirke leveområdene til de truede fugleartene negativt. Også forhold som støy fra akvakulturanlegg, lyssetting og ferdsel må vurderes.

Frakkfjorden er leveområde for sjøfugl fra Loppa Naturresevat. Naturresevatet er også definert som IBA område (Important Bird and Biodiversity Area). Lomvi er en kritisk truet art i Norge og har ekstrem høy risiko for å dø ut. På Loppa øy hekker det ca 250 par.

I Frakkfjorden er det ved tilfeldige observasjoner registret 16 fuglearter som er definert som truede arter etter Norsk rødliste. Dette er tilfeldige observasjoner fra privatpersoner, og observasjonene er på ingen måte vitenskapelig dokumentert. Hvorvidt og i hvor stor grad Frakkfjorden brukes som beiteområde, hekkeområde og myteområde for disse fuglene må gjennomgås med tellinger og observasjoner over lengre tid. Dette er ikke gjort tidligere.

Det vises her til føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven som fastsetter at dersom en ikke har tilstrekkelig kunnskap om hva konsekvensene kan bli basert på vitenskapelig kunnskap, så må en legge til grunn føre-var-prinsippet. Det vil her si å stanse prosessen inntil en har gjennomført tellinger og observasjoner av fugler på "rødlista" i Frakkfjorden, slik at en har grunnlag for å vurdere konsekvensene for fuglefauna, ved et eventuelt oppdrettsanlegg.

Andre truede arter i Frakkfjorden er oteren. Der er en stor bestand og man må regne hele fjorden som leveområde for oteren. Oter er på lista over rødlistede arter og har høy risiko for å dø ut. Også her bør en gjennomføre observasjoner og vurdere konsekvenser for oteren ved et eventuelt oppdrettsanlegg, ut fra et vitenskapelig ståsted.

Brisling er registret i Frakkfjorden og brisling står på rødlista. Ved brislingfiske bruker en lys for å lokke brislingen. Hvordan vil denne sårbare stammen reagere når et oppdrettsanlegg vil lyssette deler av fjorden?

Frakkfjord bygdelag mener at føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven gjelder også her. Prosessen må stanses inntil en har mer sikker kunnskap.

Marin verneplan for Lopp havet

Frakkfjorden grenser til foreslått nasjonal marin verneplan for Lopp havet. Inngrep i områder nært opp til verneområder kan utløse konsekvensutredning dersom tiltaket kommer i konflikt med verneformålet for området, jfr. forskrift om konsekvensutredning § 10 tredje ledd bokstav a. Formålet med å marin verneplan er å verne områdets rike biologiske mangfold, med spesiell vekt på korallrev og artsrike marine habitat. Erfaring fra fiskere er at det finnes korallforekomster også i Frakkfjorden. En etablering av akvakulturanlegg vil således kunne komme i strid med formålet til foreslått marin verneplan.

Andre forhold- blant annet folks helse

Lokalisering som kan få vesentlige konsekvenser for folks helse kan medføre konsekvensutredning, jfr. forskrift om konsekvensutredning § 10 tredje ledd bokstav f.

Sjøkabel

I plandokumentets punkt 5.11 Teknisk infrastruktur er det påstått at det ikke er annen teknisk infrastruktur innenfor planområdet enn en høyspentlinje langs land. Dette er ikke riktig. Innenfor område A2 går det en sjøkabel på 24000 V over fjorden, se vedlegg 2.

Bransjestandarden til kraftforsyning tilsier at det skal opprettholdes en sikkerhetssone på 500 meter rundt slike sjøkabler. Dette gjelder også oppankring. Tydelige skilting merket «Ankring Forbudt» på begge sider av fjorden er oppsatt. Vi anser det som særdeles alvorlig at denne informasjonen er uteblitt i planbeskrivelsen da en skade på kablen vil ramme 4 bygder i Loppa/Kvænangen (Skavnakk, Loppa, Andsnes og Seglvik). Disses fire bygdene har denne sjøkabel som eneste kraftforsyning da det ikke er noen reserveløsning/omkoblingsmuligheter. Det går også en sjøkabel fra Skavnakk og nordover ut fjorden til Loppa øy. Denne kom høsten 2014.

Vær- og bølgeførhold

I plandokument punkt 5.5 Klima beskrives vindretningene fra nærmeste målestasjon som er Øksfjord. Disse stemmer noenlunde med lokal erfaring. Det vises videre til barentswatch.com og at fjorden kan være noe utsatt for vind og bølger, men at lokal klimatilpasning av anlegget vil redusere mulig påvirkning. Området i Ytre Frakkfjord hvor A1 er plassert, er ut fra lokal kunnskap, mye utsatt for havsjø og store havdønninger. Vår erfaring sier at her kan bølgehøyden fort komme opp i 8 meter med vind i orkan styrke fra Loppahavet. Dette kan medføre fare for liv og helse for personer. I tillegg utgjør det en stor risiko for rømming av laks ved skade på anlegget. Sett i lys av klimaendringene vil en kunne få mer ekstremvær. Ut fra dette mener Frakkfjord bygdelag at område A1 ikke er egnet lokalitet for akvakulturanlegg.

Støy og lys fra anlegg

Dersom det kommer oppdrett i Frakkfjorden vil det bety at den stille og rolige fjorden blir utsatt for støy, lys, og forurensing nær opp til bebyggelse i Frakkfjorden. Frakkfjorden er en liten trang fjord så oppdrettsanlegg vil være til sjenanse både for fastboende og fritidsbefolkning og medføre dårlig livskvalitet.

Naturopplevelser i et inngrepsfritt landskap med reint hav, fisk og dyreliv er en viktig kilde til god folkehelse og trivsel. Frakkfjorden tiltrekkes av mennesker som verdsetter slike verdier. Dette gjelder bygdelagets medlemmer som bor eller har tilknytning til bygda og turister som vil oppleve ekte kystnatur. Naturbasert turisme, sportsfiske og opplevelser er en næring som det satses på i Loppa.

Frakkfjord bygdelag mener det er viktig at kommunen tar ansvar for ovennevnte helse- og sikkerhetsforhold. Videre at kommunen tar ansvar for ovennevnte næringer nå og i fremtiden.

Samlede virkninger

I vurderingen av om reguleringsplanen kan få vesentlig virkning for miljø, naturressurser og samfunn og følgelig skal konsekvensutredning må en se på de samlede virkningene av de ulike momentene ovenfor og eventuell andre momenter, jfr. forskrift om konsekvensutredning § 10 fjerde ledd.

Mulig saksbehandlingsfeil

Dersom det ikke er gjennomført konsekvensutredning for reguleringsplaner som omfattes av plan og bygningslovens § 4-2, jfr. forskrift om konsekvensutredning, vil dette kunne gi grunnlag for innsigelse til planen. En manglende konsekvensutredning vil regnes som saksbehandlingsfeil, som igjen kan gi grunnlag for klage som kan medføre at planvedtaket er ugyldig. Manglende konsekvensutredning ut fra naturmangfold, miljø, vannkvalitet og samiske forhold vil lett kunne ha betydning for vedtakets innhold og dermed medføre ugyldighet. Særlig gjelder dette i en liten terskelfjord som Frakkfjorden med et rikt

naturmangfold, hvor de natur- og miljømessige negative konsekvensene til lands og til vanns av akvakulturanlegg, kan være vesentlige og muligens også alvorlig eller irreversible.

Det er kun en konsekvensutredning som vil kunne avdekke disse forholdene nærmere. Frakkfjord bygdelag mener føre-var-prinsippet taler for at det i alle tilfeller må foretas en konsekvensutredning for å avdekke de samlede virkningene for miljø, natur og samfunnsmessige forhold i Frakkfjorden.

Sjølaksefiske - private rettigheter

Private grunneiere i Frakkfjorden som har eiendommer langs fjorden har rettigheter i forhold til sjølaksefiske med krokarn og kilenot. To eiendommer med registrerte lakseplasser ligger innenfor planområdet og vil ikke kunne brukes om denne reguleringsplanen blir vedtatt. Utøverne av disse plassene har sjøsamisk bakgrunn. Sjølaksefiske er en næringsutøvelse og en tradisjonell sjøsamisk bruk av naturen. Lakseplasser ellers i fjorden kan også bli berørt av at laksen møter på hindringer av oppdrettsanlegg på sin vandring i fjorden.

Lakseplassene er en privat rettighet som kommunen i dette tilfellet ikke kan overstyre og som senere vil komme i konflikt med akvakulturtillatelser på lokalitetene. Det offentlige, dvs. kommunen har her et ansvar for ivaretagelse av privates rettigheter i Loppa kommune. Det vises til forarbeider, Ot.prp. nr. 61 (2004-2005) Om lov om akvakultur side 57;

"Tillatelse til akvakultur er en nødvendig, men ikke alltid tilstrekkelig betingelse for faktisk å kunne utøve akvakultur. Dersom aktiviteten trenger samtykke fra private rettshavere, for eksempel der området hvor aktiviteten skal drives er underlagt privat eiendomsrett, vil tillatelse til akvakultur ikke kunne nyttes til foretrengsel for slik rett."

Frakkfjorden bygdelag henstiller kommunen om å ivareta de privates rettigheter og allerede nå stanse prosessen med akvakulturanlegg i Frakkfjorden.

Avslutningsvis angående prosessen

Det er mange akvakulturanlegg i Loppa, og det er viktig å ha en fjord i kommunen som ikke utsettes for risikoene ved akvakulturanlegg.

Etablering av denne type virksomhet vil som vist være i konflikt med naturmangfoldloven, vanndirektiv, plan- og bygningsloven og sjøsamiske rettigheter.

Vi har registrert at Grieg Seafood har søkt om dispensasjon fra arealplanen for akvakulturanlegg i Frakkfjorden, både i 2011 og i 2017. Kommunen gav dem avslag i 2011 med begrunnelse i at dispensasjonen ikke ville bli behandlet før rullering av kommunens arealplan var gjennomført. Den gang tok kommunen ansvar i forhold til forsvarlig saksgang, og vi forventer at kommunen gjør det denne gangen også.

I høringsrunden i sommer mente Fiskeridirektoratet og flere andre at det ville være riktig å avvente prosessen inntil rullering av kommuneplanen/arealplan er gjennomført med tilhørende konsekvensutredning. Dette er i tråd med hva kommunen har ment tidligere i forhold til Grieg Seafood.

Frakkfjord bygdelađ mener prosessen bør stanses og heller endres til vern av Frakkfjorden. Som en ser ovenfor ligger forutsetningene ikke til rette for akvakultur i Frakkfjorden. Vi krever at områdene for akvakultur blir fjernet i sin helhet i rulleringen av arealplanen.

Vi anbefaler på det sterkeste at kommunen ikke går videre med denne reguleringsplanen. I alle tilfelle bør den utsettes til inntil rullering av kommuneplanen/arealplan er gjennomført med tilhørende konsekvensutredning.

Vennlig hilsen

Bjørnar Wilhelmsen (sign.)
Leder, Frakkfjord Bygdelađ

Ann-Helen Olsen
Sekretær, Frakkfjord Bygdelađ

Frakkfjord Bygdelađ, frakkfjordbygdelađ@hotmail.com

Vedlegg:

1. Oversikt over eiendommer og grunneiere
2. Kart med sjøkabel inntegnet
3. Dokumentasjon på samisk bosetting
4. Svar på varsel om oppstart av detaljregulering for akvakulturanlegg i Frakkfjorden i Loppa kommune av 24. juni 2018

Kopi:

- Finnmark fylkeskommune, postmottak@ffk.no
- Fylkesmannen i Finnmark, fmfipostmottak@fylkesmannen.no
- Sametinget, samediggi@samediggi.no

Loppa kommune

postmottak@loppa.kommune.no

MERKNADER TIL DETALJREGULERING AV FRAKKFJORD AKVAKULTURANLEGG

Bergsfjord utviklingslag støtter Frakkfjord bygdelags henstilling til Loppa kommune om å stanse prosessen med akvakultur i Frakkfjorden. Vi viser til Frakkfjord bygdelags brev datert 14. januar 2019 der det redegjøres for henstillingen.

Hilsen

Bergsfjord utviklingslag

Berit Land

leder

M.B.

10 st k → 5-10 h
12.000+ → 30.000+

23 02 89 97 / Min
466 10 412 / Olsson
Edmund: 975 26 759

Hei.

Vi i Loppa øy bygdelag stiller oss med dette bak Frakkfjord Bygdelag sin høringsuttalelse vedr. akvakulturanlegg i Frakkfjord.

Mvh
Astrid Høydalen, leder
Loppa øy bygdelag

Høringsuttalelse

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE FISKEOPPDDRETT I FRAKKFJORD

ANDNSES VELFORENING

14. januar 2019

Skrevet av: Nann Jovold-Evenmo

Høringsuttalelse

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE FISKEOPPDRETT I FRAKKFJORD

**Viser til tidligere høringsuttalelse i saken, se under. Og opprettholder denne.
Vi i Andsnes Velforening velger, på vegne av fastboende grunneiere og andre grunneiere i Andsnes, å stille oss bak Frakkfjord Bygdelag sitt hørings svar.**

Vårt tidligere innsendte hørings svar til Rambøll foreligger under:

Det er med stor bekymring vi i Andsnes og på Loppa Øy hører det skal utredes for nytt oppdrettsanlegg i Frakkfjord, og derfor svarer vi nå på høringen som er bestilt av Rambøll. Vennligst se våre uttalelser under.

TIDLIGERE FIKSEOPPDRETT I FJORDEN:

Det har vært oppdrett i Frakkfjord tidligere, noe som gjør at vi har stor motstand for nettopp at dette skal forekomme igjen.

Flere av fiskerbåtene oppgav da at fisken var av dårlig kvalitet, og smak, pga pelletsen som forsvant ut av merdene under mating og som torsk og sei spiste. I tillegg til at mye av fisken i havområdet har gyteplasser i Frakkfjord, og da endte med å da måtte gyte i avføring og slamavfall fra oppdrettsanlegget, som igjen førte til både dårligere villfiskebestand, men også dårligere matfisk.

VERNET OMRÅDE:

Frakkfjord er inkludert i et område som i Loppa som er finert som et svært verdifullt område for miljø, og len del av Loppahavets maritime verneområde som skal vedtas i miljødepartementet.

Når Miljøverndepartementet velger å verne Loppa som et maritimt havområde, så er det grovt overgrep at Grieg Seafood skal forsøke få konsesjon til å bedrive oppdrett like ved det maritime verneområde, hvor både vernede fuglearter befinner seg, samt hvor de største trekket for nordområdets villaksebestand går, og det er direkte urimelig at dette i det hele tatt skal være et forslag som i det hele tatt stilles av Grieg.

Frakkfjord grenser nært opptil dette området, og her finner vi både rødlistede dyre- og fuglearter, samt mange forskjellige typer flora som er på vernede lister. Noen av disse vil vi påpeke under; men vi vil på det sterkeste fraråde en etablering av oppdrett i Frakkfjord, da vi ser at følgende vil bli skadelidende:

HAVØRNA: Vi har de siste årene endelig klart å få en stor og bærekraftig bestand av havørn i Loppa, som lenge har vært en utrydningstuet art i Norge. De siste årene har denne nå klart å bygge seg opp til å bli en stamme på 12-15 fugl, og det er viktig at vi får la disse være i fred. Denne fuglearten står fortsatt på en liste over vernete fuglearter. Og de holder til midt mellom Frakkfjord og Andsnes, og et oppdrettsanlegg i Frakkfjord kan føre til mye uro, samt at både lusemiddel, antibiotika og pellets mating av fisk, og annet avfall fra industrien vil være til stor skade for bestanden.

LOMVI: Dette er en vernet fugleart, som hekker i Frakkfjorden, og er på vernet liste.

SJØFUGL: Etter mange år har vi endelig sett lundefugl igjen ute i Lundkeila. Denne fuglen har vært fraværende siden 80-tallet, og den ble helt borte under siste runde av oppdrett i Frakkfjord. Vi ønsker at denne bestanden skal få ro til å ta seg opp igjen, da det er en naturlig del av fuglelivet i Andsnes, Frakkfjord og Loppa Øy.

I tillegg finner vi andre sårbare fuglearter som lomvi og alke, i tillegg til en liten bestand av skarv.

VILLAKSEN: I tillegg merket de som fisket villaks at villaksbestanden der endret både form og farge, noe vi nå også uttrykker bekymring for da den største bestanden har trekk på utsiden av det ønskede regulerte området. I en rapport fra 2016 viser det seg at rømt oppdrettslaks og lakselus (sterke forekomster fra oppdrettslaks) er det som påvirker villaksebestanden i størst grad, og derfor var denne i Nordområdene i 2016 halvert i forhold fra 1983-2015. (vedlegg 1)

Dette vil uten tvil blir skadelidende, og vil påvirke laksebestanden, og vi tenker med gru på hvilken skade en lakserømning vil kunne ha på bestanden i fremtiden, spesielt siden det største laksetrekket for villaks går via Frakkfjorden og nordover.

TERSKELFJORD: Frakkfjord er en terskelfjord og derfor en yndet gytefjord for blant annet hyse. Vi er oppriktig bekymret for at et oppdrettsanlegg her vil skade hyseforekomsten, da den marine forurensningen, i form av lusemidler, avføring fra oppdrettslaksen samt pellets vil gi dårligere forhold for hysa til både å gyte, og vokse.

FRAKKFJORD REGISTRERT SOM FISKE, FRILUFTSLIV, FERDSEL, NATUR OG AKVAKULTUR OMRÅDE.

Dette iht Loppa kommunes arealplan fra 2002, og ved å utvide etter Grieg Seafood sine ønsker er dette i strid ved gjeldene arealplan.

FISKE: Frakkfjord er kjent som en god fiskefjord, samt viktig gyteområde for bla. torsk, sei hyse, steinbit, kveite og sild. Både beboere i Frakkfjord, Loppa Øy og Andsnes har i generasjoner brukt laksesett i fjorden og delt på omliggende sett, og fisket både laks, tosk, sei og andre fiskearter her, og levert til omliggende leveringssteder i Kommunen. Vi anser dette oppdrettet som er direkte fare for økosystemet i Frakkfjorden, og at den vil gi en uopprettelig skade både på havbunnen i selve fjorden, men også utenfor fjorden og omliggende fjorder i lang tid fremover. Dette vil være en miljømessig katastrofe for området.

FRILUFTSLIV: Flere og flere av etterkommere fra Frakkfjord kommer tilbake til plassen, og både sommer som vinter er stedet en ynder plass for både friluftsliv og sportsfiske. Med flotte fjell og sjøen i umiddelbar nærhet, er det enkelt å drive med fisketurisme, samt at Øytun Folkehøgskole i Alta bruker området i pedagogisk opplegg.

Ved å legge et oppdrettsanlegg i Frakkfjorden fratrar man folk i Loppa Kommune allemannsretten til fri ferdsel i Frakkfjord, slik som folk i Loppa alltid har hatt.

VÅRE ANFØRINGER:

Primært er vi mot at det skal etableres et fiskeoppdrett i Frakkfjorden, dette begrunnet vi med følgende:

På grunnlag av at Loppahavområdet og at Loppa skal innlemmes i det marine verneområdet velger på vegne av Andsnes Velforening og Loppa Øy Bygdelag kritiske til at Grieg Seafood skal etablere seg i Frakkfjord.

Da vi av erfaring fra forrige oppdrettsanlegg i Frakkfjord, og den forurensning som forekom av anlegget, både i form av pellets, avføring fra fisken og marinforsøpling, så velger vi på vegne av Andsnes Velforening og Loppa Øy Bygdelag kritiske til oss at Grieg Seafood skal etablere seg i Frakkfjord.

Da vi mener at det vil skade våre fuglearter, samt være en direktefare for vår villaksebestand

som har laksetrekk rett forbi, og direkte trekk der hvor Grieg Seafood ønsker å etablere seg, så velger vi på vegne av Andsnes Velforening og Loppa Øy Bygdelag kritiske til at Grieg Seafood skal etablere seg i Frakkfjord.

Sekundert ønsker vi at det ikke tas noen stilling til konsesjoner av denne art, oppdrettsanlegg i sin helhet, før Marin verneplan av Lopp havet foreligger tidligst 2020/2021. Begrunnelsen for dette er at dersom konsesjonen gis nå og det i ettertid viser seg at konsesjonsområdet kommer i konflikt med marinverneplan, vil der ikke være mulighet for tilbakevirkende kraft av konsesjonen, og uopprettelig skade på vernet sone allerede vil være gjort.

Nann Jovold-Evenmo
24.06.18

vedlegg: <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2394054>

Sandland 14.01.2019

Sandland Bygdelag

8585 Sandland

Loppa kommune

Parkveien 1/3

9585 Øksfjord

Merknader til detaljregulering av Frakkfjorden akvakulturanlegg

Sandland Bygdelag har i styremøte 14.01.2019 behandlet henvendelse fra Frakkfjord Bygdelag ang oppstart av lakseoppdrett i Frakkfjorden.

Sandland Bygdelag støtter Frakkfjord Bygdelsags krav om at saken bør utsettes inntil rullering av kommuneplanen/arealplanen er gjennomført med tilhørende konsekvensutredning

Sandland Bygdelag

v/ Anne-Mari Solli

leder

Sør-Tverrfjord Bygdelag stiller seg bak høringsinnspillet fra Frakkfjord Bygdelag ang. start av oppdrettsanlegg.

Vi ønsker å beholde en fjord oppdrettsfri i vår kommune.

Mvh.

Arne Rotnes, leder.

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA
Fylkesrådmannens stab
Fylkkaráđđeolbmá bargogoddi

Vår dato: 15.01.2019

Vår ref: 201702914-10

Arkivkode: ---

Deres ref: 2018/371-L13/SEN

Gradering:

Saksbehandler: Nora Dahl
Telefon: +4778963267
Nora.Dahl@ffk.no

Loppa kommune
Parkveien 1/3
9550 ØKSFJORD

Uttalelse til offentlig ettersyn av detaljregulering for Frakkfjorden akvakulturanlegg - Loppa kommune

Finnmark fylkeskommune viser til brev av 04.12.18.

Fylkesrådmannens stab v/plan koordinerer fylkeskommunens uttalelser i plansaker.

Planfaglig uttalelse:

Det vises til detaljregulering av Frakkfjorden for fremtidig akvakulturanlegg. Gjennom planarbeidet skal det reguleres for tilstrekkelige og hensiktsmessige arealer i sjø. Arealene planlegges med tanke på fleksibilitet og veksling mellom de avsatte arealene.

Finnmark fylkeskommune viser til at tidligere innspill i saken er ivaretatt. Det er positivt at det er avsatt rene A-områder, da dette bidrar til forutsigbarhet både for planmyndighet og eksterne aktører. Vi har ingen ytterligere merknader til tiltaket.

Kulturminnefaglig uttalelse:

Ut fra vårt kjennskap til området vurderer vi det som sannsynlig at det kan finnes automatisk freda kulturminner som tidligere ikke er påvist. Finnmark fylkeskommune må derfor gjøre ei befarings før en endelig uttalelse kan gis. Befaringa vil bli gjort i løpet av barmarksperioden 2019. Vi gjør oppmerksom på at kulturminnevernets uttalelsesfrist normalt er 3 mnd., med mulighet for 1 mnd. forlengelse som igjen kan forlenges ytterligere, jf. lov av 9. juni 1978 om kulturminner (Kulturminneloven), § 9.

Etter kulturminnelovens § 10 skal tiltakshaver bære utgiftene for kulturminnevernets undersøkelser. Vi må av hensyn til planleggingen av feltsesongen be om skriftlig aksept før befaringsen kan gjennomføres. Budsjett og betalingsakseptskjema følger vedlagt.

Når det kommer til kulturminner i vann er det etter kulturminnelovens § 14 Tromsø Museum som er rette myndighet.

Denne uttalelsen er gitt på vegne av Finnmark fylkeskommune. Vi gjør for øvrig oppmerksom på at det skal hentes inn en egen uttalelse fra Sametinget, avdeling for rettigheter, næring og miljø, Finnmark.

Orientering:

Finnmark fylkeskommune ønsker å orientere kommunen og forslagstiller om at Frakkfjorden er med i et forskningsprosjekt drevet av Havforskningsinstituttet. Prosjektet "Impacts of salmon

Postadresse
Postboks 701
9815 VADSØ
postmottak@ffk.no

Besøksadresse
Henry Karlsens plass 1
9800 VADSØ
www.ffi.no

Telefon +47 78 96 30 00
Telefaks +47 78 96 30 01

Org.nr 964 994 218
Bankkonto 4930.09.12051

*farming on Atlantic cod stocks*¹ skal bidra til å høste kunnskap om eventuelle effekter av lakseoppdrett på torskebestander, for eksempel på overlevelse, vekst, vandring, gyting og rekruttering, og hva påvirkningen kan skyldes (mekanismene bak). I Finnmark er Frakkfjorden (oppdrettsfri med mulig oppstart i 2021), Bergsfjorden (oppdrett) og Kjerringfjorden (referansefjord) valgt ut til prosjektet.

Da Finnmark fylkeskommune er opptatt av god forvaltning av kystsonen bidrar vi til prosjektet.

Med hilsen

Kristi Hals
Spesialrådgiver

Nora Dahl

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1. Budsjett Frakkfjorden
2. Betalingsakseptskjema Frakkfjorden

Kopi til:

Fylkesmannen i Finnmark, Statens hus, 9815 VADSØ
Sametinget / Sámediggi, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 Kárášjohka/Karasjok
Tromsø museum - Universitetsmuseet, Postboks 6050 Langnes, 9037 TROMSØ

¹ <https://www.imr.no/hi/nyheter/2018/desember/skal-forske-pa-hvordan-oppdrett-pavirker-torskestammer>
(hentet: 10.01.18)

Hei,

Fylkesmannen i Troms og Finnmark har inne ovennevnte plan på høring med frist 15.januar 2019.

Vi ønsker å be om utsettelse på svarfrist til **7. februar 2019**.

Årsaken til at vi ber om en utsettelse er at Fylkesmannens omstillingsprosess byr på enkelte tekniske utfordringer og stor saksmengde.

Vi håper dere kan se med velvilje på vår søknad og ber dere respondere på denne eposten.

Med vennlig hilsen

Lone Alien Høgda

seniorrådgiver

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

*Fylkesmannen i Finnmark
Fylkesmannen i Troms*

Telefon: 77 64 21 36

E-Post: fmtrlah@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/ff

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

MOTTATT

10 JAN. 2019

Poastacujuhus/adresse Tøl: 78 47 40 00
Ávjovárgealdnu 50 Org.nr: 974 760 347
9730 Kárásjohka/Karasjok samediggi@samediggi.no
Áššameannudeadji Elina Hakele
saksbehandler
Tel: +47 78 47 40 24

Loppa Kommune
Parkveien 1-3
Parkveien 1/3
9550 ØKSFJORD
Norway

ÁŠŠI/SAK
18/2906 - 6

MIN ČUJ./VAR REF.
19/197

DIN ČUJ./DERES REF.
2018/371

BEAIVI/DATO
03.01.2019

Uttalelse til høring og offentlig ettersyn av detaljregulering av Frakkfjorden akvakulturanlegg, Loppa kommune

Vi viser til deres brev datert 4.12.2018 angående høring og offentlig ettersyn av detaljregulering av akvakulturanlegg i Frakkfjorden. Vi viser også til vårt innspill til planprogram datert 27.7.2018.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget for samisk kultur i planen

Et viktig hensyn som skal ivaretas i planleggingen etter plan- og bygningsloven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. § 3-1). I innspillet til planprogram viste Sametinget i tillegg til artikkel 27 i den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter. Artikkelen har som hensikt å verne om at tiltaket, alene eller samlet med andre tiltak i området, ikke går ut over muligheten til å utøve urfolks tradisjonell næring og kultur i området.

Artikkel 27 etablerer et vern for tradisjonelt sjøsamisk fiskeri slik at nye arealinngrep ikke skal medføre en nekting eller vesentlig krenking av utøvelsen av fiske i et samisk område. Innebærer inngrepet at det ikke lenger er regningssvarende å utøve tradisjonell næring i området kan det ikke tillates. Tålegrensen er overskredet når fiskeri ikke lengre er lønnsom (regningssvarende) slik at noen må slutte pga. inngrepet. Dersom inngrepet ikke medfører en nekting/vesentlig krenking av fortsatt næringsutøvelse, skal det likevel legges vekt på virkningene for samisk kultur og næring ved vedtak.

Vernet knytter seg dermed til det område fiskerne benytter seg av og om de fortsatt kan utøve sitt kyst- og fjordfiske som de nå gjør. Det kan derfor også være grunnlag for å reise innsigelse dersom et oppdrettsanlegg har begrenset lokal eller samfunnsmessig nytte og samtidig negative virkninger for kyst- og fjordfiske, uten at det dermed innebærer en nekting eller vesentlig krenking av fiske. I slike situasjoner skal det likevel legges vesentlig vekt på hensynet til kyst- og fjordfiske.

Sametingets planveileder og særlig kapittel 6 *Hensyn i forhold til samisk næringsutøvelse* omhandler spesielt hensyn til primærnæringene:

6.1 Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområder. Lokaliteter for oppdrettsanlegg for torsk skal ikke etableres i gyteområder for vill torsk.

6.2 Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal sikre at endret arealbruk i samiske kyst- og fjordområder ikke medføre irreversibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen i et bestemt område.

Sametinget mener at slik planen er utformet nå, vil tiltakene kunne påvirke naturgrunnlaget for samisk kultur negativ og være til hinder for utøvelse av tradisjonelle samiske næringer i planområdet. Dette gjelder særlig tradisjonell sjølaksefiske, fiske til matauke samt yrkesfisker.

I kartdatabase NordAtlas er det registrert i alt 16 lakseplasser i Frakkfjorden. Av disse er 9 på FeFo grunn og resten på privat grunn. Etablering av akvakultur vil være i direkte konflikt med 4 av disse. Andre kjente utfordringer som kan oppstå som følge av oppdrettsvirksomhet er blant annet rømning, økt lakselusspredning til villfisk og avfallsspredning fra anleggene. I hvilken grad resten av lakseplassene i Frakkfjorden vil være påvirket av akvakultur er ikke belyst i planen. Det er derimot kommet inn flere innspill til planoppstart fra aktive laksefiskere der det etterlyses at hensynet til sjølaksefiske må ivaretas. Dette tolker Sametinget slik at sjølaksefiske er et levende næring og viktig del av kulturutøvelse i området.

I innspillene til planoppstart påpekes det at fjorden er en lokalt viktig gytefjord for kysttorsk og at låssettingsplasser for seifiske vil bli berørt av tiltaket. Tiltakenes samtlige konsekvenser for yrkesfiske kommer nok ikke frem i plandokumentene i og med at det ikke er foretatt noen konsekvensutredning.

Kommuneplanen for Loppa fra 2001 beskriver fiskeri i Frakkfjorden på følgende måte:

Frakkfjorden, Nuvsfjorden og Øksfjorden er spesielt viktige fjorder for låssetting av sei. Selv om det er år da fjordene ikke benyttes til dette formålet, er det av stor betydning for fiskerinæringa at det er avsatt områder til låssetting her.

Videre er Frakkfjorden, Langfjorden og Øksfjorden viktige fiskefelt med gyteområder og oppvekstområder for fiskeyngel. Det foregår i hovedsak fiske etter torsk på vinteren og sei sommerstid. Om sommeren er det også betydelig not- og garnfiske etter laks i områdene Silda, Frakkfjorden og Loppa øy.

Også Fiskeridirektoratets nyere registreringer av yrkesfiske viser mye aktivitet i planområdet.

Flere innspill fra lokalt hold viser også til tidligere erfaringer med oppdrett i Frakkfjorden og forringelse av kvalitet på fisk for matauke som følge av akvakultur. Lokale lag og foreninger samt enkeltpersoner er sterkt imot de planlagte tiltakene med hensyn til fiske til rekreasjon og matauke.

Planens forhold til gjeldende arealplan for Loppa kommune

I planbestemmelsene betegnes reguleringsplanen som en utfylling og justering arealavsetninger for akvakultur. I planbeskrivelsen forklares det at siden planforslaget i stor grad samsvarer gjeldende kommuneplanen fra 2001, er kommunen og forslagsstilleren blitt enige om at en konsekvensutredning ikke er nødvendig.

Sametinget mener at de foreslåtte utvidelsene av arealer avsatt til akvakultur er store. Utvidelsene vil kunne endre forutsetningene til å bruke Frakkfjorden til andre formål som fiske på en måte som muligens ikke har vært lagt til grunn i kommuneplanen fra 2001. Også akvakultur som næring har endret seg siden 2001 i og med at både størrelsen av merder som brukes og maksimal tillatt biomasse i anleggene har kraftig økt.

Kommunen avviser også innkomne krav for konsekvensutredning med henvisning til at disse spørsmål kan senere tas opp i behandling av en akvakultursøknad. Samtidig har Sametinget den erfaring at fylkeskommunen som den øverste myndighet for akvakultur er svært tilbakeholden med å kreve ytterligere utredninger for tiltakets konsekvenser for samfunn og miljø utover det som er direkte knyttet til akvakulturloven. I den videre behandlingen kommer fylkeskommunen mest sannsynlig til å avvise slike krav med henvisning til at spørsmål om annen arealbruk og samfunnskonsekvenser er utredet i det kommunale planarbeidet. Når kommuneplanen er 17 år gammel, er det grunn til å spørre om slike vurderinger er det da gjort og hvilken relevans de har i dag.

Når den gjeldende planen ble vedtatt hadde Sametinget ikke adgang til å ivareta naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutøvelse gjennom innsigelse slik det er nedfelt i dagens plan- og bygningslov. Slik bruken og betydningen av Frakkfjorden tegner seg gjennom

de lokale innspillene som er kommet til planoppstart, er det tydelig at Sametinget ville gått imot etablering av akvakultur i området.

På bakgrunn av det ovennevnte og med hensyn til naturgrunnet for samisk kultur fremmer Sametinget innsigelse mot reguleringsplanforslaget (jf. pbl §5-4). Etter vår syn vil akvakultur i Frakkfjorden kunne medføre store ulemper for sjølaksefiske som en samisk næring og kulturuttrykk samt yrkesfiske og lokalt fiske til matauke. Sametinget ber at foreslåtte A-områdene ikke vedtas og at den videre utviklingen av akvakulturnæringen i Loppa gis en helhetlig vurdering i forbindelse med det påbegynte kommuneplanarbeidet.

Forhold til samiske kulturminner

Sametinget minner om at i alle tilfeller hvor landområder skal benyttes til bygging/vedlikehold av merder, lagringsplass, landfester eller andre aktiviteter som medfører inngrep på land, så må dette forelegges Sametinget som egen søknad slik at vi kan vurdere en eventuell befaring i området, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.)

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtta
fágajodiheadji/fagleder

Elina Hakala
ráddeaddi/rådgiver

*Dát reive lea elektronnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reive vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Loppa Kommune
Terje Haugen

Parkveien 1-3

9550 ØKSFJORD

FISKERIDIREKTORATET

Loppa Kommune

Parkveien 1-3

9550 ØKSFJORD

Adm.enhet: Kyst- og havbruksseksjonen i region Nord

Saksbehandler: Håkon Evanger

Telefon: 452 94 918

Vår referanse: 18/8533

Deres referanse:

Dato: 25.01.2019

Loppa kommune 963063237 - Detaljregulering for akvakulturanlegg i Frakkfjorden - Høring og offentlig ettersyn

Fiskeridirektoratet region Nord viser til Loppa kommune sitt brev av 4. desember 2018 om ovennevnte.

Fiskeridirektoratet er forvaltningsmyndighet for fiskeri og akvakultur. Vi har et særskilt ansvar for marine ressurser og marint miljø.

Om detaljreguleringsplanen

Grieg Seafood Finnmark AS har igangsatt planarbeid med sikte på etablering av akvakulturanlegg i Frakkfjorden i vestre Loppa kommune. Formålet er å regulere tilstrekkelig areal i sjø til lakseoppdrett fordelt på to lokaliteter med funksjonell arealavsetting for optimaliserte driftsforhold, i tråd med kommuneplanens hovedtrekk. I Frakkfjorden er det avsatt to områder for akvakultur i eksisterende arealdel for Loppa kommune fra 2002.

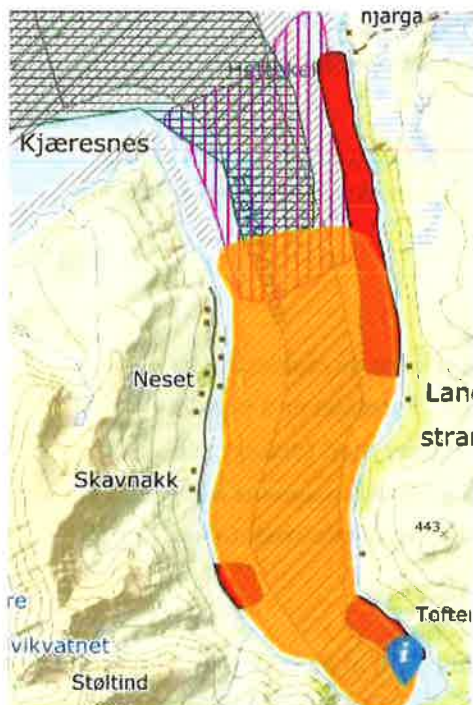
Fiskeridirektoratet region Nord anbefalte i brev av 26. juni 2018 at en ikke gikk videre med arbeidet for detaljreguleringsplanen. For å ivareta både fiskeri - og akvakulturinteressene anbefalte vi Loppa kommune å prioritere rullering av kommunenes arealplan (kystsoneplan). Vi påpeker at vi fortsatt anbefaler Loppa kommune å prioritere dette fremfor detaljreguleringer.

Loppa kommune valgte å gå videre med arbeidet med detaljreguleringen, dette fremkommer i brev av 4. desember 2018. Det ble satt en frist på 6 uker for offentlig behandling av reguleringsplanen.

Interesser og kunnskapsgrunnlag i Loppa og Frakkfjorden

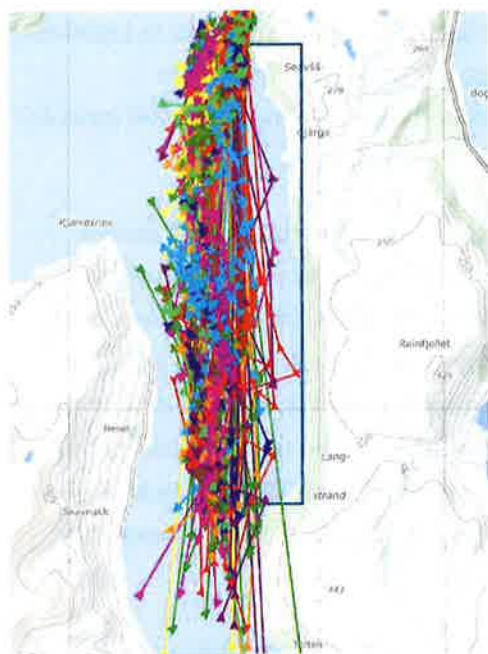
I forhold til fiskeriinteresser i Frakkfjorden blir det i oppstartmeldingen vist til at kommuneplanens arealdel legges til grunn hva gjelder interesseavveining mot fiskeriinteresser.

Siden 2002 har Fiskeridirektoratet registrert kystnære fiskeridata, som gir en oversikt over bruks- og ressursområder i sjø. I tillegg har Havforskningsinstituttet gjort en verifisering av kartlagte gytefelt for torsk. Overlappende med foreslåtte lokaliteter i Frakkfjorden har både vi og HI registrert gytefelt for torsk. Gytefeltet er registrert som lokalt viktig. Loppa kommune har flere gytefelt registrert av både oss og HI, og alle er vurdert som lokalt viktige. I sjøarealene rundt Loppa er det bare gytefeltet i Kvænangen som er vurdert som regionalt viktig, ellers er øvrige felt lokalt viktige. I ytre deler av Frakkfjorden og nordover har vi også registrert et oppvekst- og beiteområde for torsk. Vi er ikke kjent med spesielle forhold knyttet til marint biologisk mangfold i området.

Figur 1: De røde feltene viser låssettingsplasser, de grønne skraverete feltene viser oppvekst- og beiteområder for fisk, det oransje feltet viser et eget gyteområde for fisk i Frakkfjorden, det rosa feltet viser områder hvor det drives fiske med aktive redskaper, det skraverete feltet som ligger inni det oransje feltet visert områder hvor det drives fiske med passive redskaper.

Hvor lokalitetene for akvakultur er tiltenkt, har vi registrert en større låssettingsplass (se figur 1). Låssetting er nok mindre brukt i dagens fiskeri sammenlignet med tidligere, både på grunn av tilgangen til råstoff, samt fartøyenes og fiskemottakenes kapasitet. Det er også

Figur 2: Sporing av fiskefartøy med maks hastighet på 4 knop i perioden 1. januar 2018 - 1. januar 2019. De fargede punktene og linjene gir indikasjon på fiskeriaktivitet.

Vår vurdering

Fiskeridirektoratet region Nord **fraråder sterkt** at eksisterende areal fastsatt til akvakultur utvides. Dette med begrunnelse i at akvakulturanlegg vil være i konflikt med de ulike fiskeriinteressene i Frakkfjorden nevnt tidligere i dette brevet. Frarådingen begrunnes også i at det i Frakkfjorden er registrert både gytefelt for torsk og oppvekst- og beiteområder for torsk.

Dersom det skal settes av nye områder for akvakultur eller etableres nye akvakulturanlegg, må det i **det minste** vises større hensyn til fiskeriinteressene i Frakkfjorden. Kystnære fiskeridata viser tydelig at Frakkfjorden er viktig for disse interessene. Sporing viser også at Frakkfjorden er et viktig fiskeriområde for mindre fartøy som nødvendigvis ikke vil ha mulighet for fiske i åpen sjø. Som nevnt er dette ny kunnskap sammenlignet med hva som framkommer i gjeldende kystsoneplan.

Fiskeridirektoratet region Nord tilrår også Loppa kommune sterkt å utarbeide en helhetlig kystsoneplan for kommunes havområder, samt revurdere hvorvidt eksisterende areal for akvakultur i Frakkfjorden er hensiktsmessig avsatt, med hensyn til øvrige interesser. Begrunnelsen for denne tilrådingen er at datagrunnlaget som lå til grunn for gjeldende kystsoneplan ikke har relevans ift dagens datagrunnlag.

registrert fiskefelt for aktive redskaper etter torsk, hyse og rødspette. Videre har vi registrert fiske med passive redskaper etter torsk og hyse. I tillegg til våre registreringer av bruksområder for fiskeriinteressene, viser sporingsdata av fiskefartøy mye aktivitet innenfor planområdet og i Frakkfjorden i sin helhet.

Loppa kommune er et tradisjonelt samisk område og en del av virkeområdet for samisk næringsutvikling. Vi innehar selv ikke data som kan bekrefte/avkrefte at det foreligger særskilte samiske fiskeriinteresser i planområdet, og viser i den forbindelse til Sametingets uttalelse til Loppa kommune av 3. januar 2019. Sametinget skriver i sin uttalelse at det er flere sett for sjølaksefiske i planområdet som vil være i direkte konflikt med det eventuelle akvakulturområdet. Vi understreker at sjølaksefiske er Fylkesmannen sitt ansvarsområde og ikke vårt, og derfor et moment vi ikke tar med i vår vurdering. Videre kan vi ikke se at det foreligger et klart skille mellom ordinære fiskeriinteresser og samiske fiskeriinteresser for fiskerier som omfatter vårt ansvarsområde.

Med samiske fiskeriinteresser mener vi tradisjonell samisk fiskeri- og fangstaktivitet etter viltlevende marine ressurser i henhold til lov om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressurslova).

Ovennevnte informasjon er kartlagt etter at Loppa kommunes arealplan ble vedtatt, og kunnskapsgrunnlaget er dermed betydelig oppdatert. Vi mener derfor at forholdet til fiskeriinteressene inkludert de samiske fiskeriinteressene må vurderes på nytt ved utarbeidelse av nye planer for kommunens sjøareal. Etter offentlig høring har det kommet frem fra lokale grunneiere at det drives fiske etter laks med krokarn i området.

Vår sporing av fiskefartøy i det aktuelle området i Frakkfjorden, viser stor fiskeriaktivitet av mindre båter i det aktuelle området. Se bilde nedenfor. I følge våre opplysninger driver disse båtene primært fiske etter torsk, hyse, sei og kongekrabbe.

Med hilsen

Otto Andreassen
seksjonssjef

Håkon Evanger
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Loppa Kommune

Parkveien 1-3

9550

ØKSFJORD

KYSTVERKET

Troms og Finnmark

LOPPA KOMMUNE
Parkveien 1-3
9550 ØKSFJORD

Deres ref.:
2018/371

Vår ref.:
2018/1820-4

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Jannicke Røren

Dato:
17.01.2019

Uttalelse fra Kystverket - Høring og offentlig ettersyn - detaljregulering av Frakkfjorden akvakulturanlegg - Loppa kommune - Finnmark fylke

Vi viser til Deres brev datert 04.12.2018 vedrørende overnevnte. Kystverket Troms og Finnmark mottok selve plandokumentene 14.01.2019 og sammen med mange helligdager fikk vi utsettelse til 18.01.2019.

Grieg Seafood Finnmark AS ønsker å etablere oppdrettsanlegg i Frakkfjorden i Loppa kommune og legger frem detaljregulering ved hjelp av planfaglig konsulent Rambøll AS.

Hensikten med detaljreguleringen er å legge til rette for etablering av to akvakulturanlegg på østsiden av fjorden. Loppa kommunes arealdel, vedtatt i 2001, har avsatt to områder i fjorden med akvakulturformål. Denne tiden var preget av "frimerke" planlegging innen akvakulturområder, områdene er derfor ikke hensiktsmessig store nok for dagens anlegg med fortøyninger. Tiltakshaver ønsker samtidig å sikre en bred planprosess for å se nærmere på grensene.

Kystverket Troms og Finnmark har gått igjennom detaljreguleringen og har noen merknader til planen. Videre ønsker vi å stille oss bak Fiskeridirektoratets innspill til planoppstart vedrørende behovet for detaljregulering. Regulering av akvakulturområder bør foregå på kommuneplannivå for å se sjøarealene i sammenheng å få en hensiktsmessig ressursforvaltning og avveining mellom de ulike interessene. Selv om det var avsatt for akvakultur i 2001, er dette 18 år siden, og mye har endret seg siden, spesielt i oppdrettsnæringen.

Siden Loppa kommune allerede er i gang med en prosess for å planlegge kommuneplanens sjøarealer kunne denne tilretteleggingen blitt inkludert i den prosessen.

I denne sammenheng, når tiltakshaver og Loppa kommune, har valgt å gå videre med detaljreguleringen skulle den ha et større fokus på de tydelige interessekonfliktene som ligger i høringsuttalelsene. Planen har i stedet valgt å flytte denne problemstillingen over til søknadsprosessen og de hensynene som akvakulturloven ivaretar.

Merknader fra Kystverket Troms og Finnmark:

Region Kystverket Troms og Finnmark

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no

For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242
----------------------	-------------------	-----------	---------------	----------	----------------

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Planbeskrivelsen

Merknad 1: I planbeskrivelsens kapittel 5.9 *Trafikkforhold* står det at foruten sikkerhetssonen rundt anlegget vil ikke båttrafikken bli berørt. Planbeskrivelsen bør si noe om hva denne sikkerhetssonen i dag er, med tanke på hvor nært anlegget en kan fiske og ferdes. Det bør også fremgå av planen at med oppdrettsaktivitet vil det også bli økt trafikk i fjorden. Dette gjelder også for kapittel 6.2.

Merknad 2: I kapittel 6.2 *Aktuelle reguleringsformål* beskrives kun formålet for akvakulturanlegg i sjø. Det skrives ingenting rundt det andre formålet for Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone (6100). Planbeskrivelsen bør beskrive hva som er inkludert og ikke inkludert av underformålene. Dette vil også gi en bedre sammenheng med planbestemmelse 3.1.1.

Hvordan stiller tiltakshaver og kommunen seg til låssetting innenfor området? Det er avsatt til dette i kommuneplanen og vil fortsatt være mulig med detaljreguleringen, men da innenfor hele området og ikke fastsatte steder.

Merknad 3: ROS-analyse og beskrivelse av denne i planbeskrivelsen

ROS-analysen sier det er en potensiell risiko for ulykker ved at oppdrettsanlegget skaper begrensninger for båttrafikk, fiske og andre aktiviteter. Kystverket mener at ROS-analysen er tynn med tanke på aktiviteten i fjorden, spesielt passasjertrafikken.

Under er noen kjente risikomomenter som er relevant for oppdrettsaktivitet i Frakkfjorden:

- Frakkfjorden er en nødhavn. Kystverket vurderer ut i fra plangrensene at oppdrettsanlegg innenfor formålgrensene ikke vil påvirke Frakkfjorden som nødhavn, men det gir et risikomoment for eventuelle aktive oppdrettsanlegg. Stranding av båt i nødhavn kan medføre akutt forurensning på stedet.
- I forbindelse med all skipstrafikk vil det være en viss risiko knyttet til:
 - Havari, med påfølgende avdrift og fare for momenter som nevnt under
 - Grunnstøting med fare for havari / lekkasjer
 - Kollisjon/påkjørsel mellom fartøy eller påkjørsel av andre objekter.
 - Lekkasje/farlig gods ute av kontroll som igjen kan føre til akutt forurensning
 - Ankring/dregging over sjøkabler, rør eller lignende
- I forbindelse med akvakultur vil det være en viss risiko knyttet til:
 - havari som følge av værforhold
 - Påkjørsel av fartøy
 - Rømning av fisk
 - Tauverk/førslanger i overflaten som utgjør fare for skipstrafikk

Planbestemmelser

Merknad 4: Kystverket ønsker at det legges til en bestemmelse under kap. 3.2 formål Akvakulturanlegg i sjø, A1-2, som sikrer ferdsel mellom oppdrettsanleggene og land. For eksempel:

Fortøyninger må ikke hindre fri ferdsel mellom anlegget og land. Fortøyninger festet i land skal festes under laveste lavvann

Samt ønsker Kystverket at tiltakshaver/planlegger tar med en bestemmelse, eventuelt retningslinje/beskrivelse som informerer om at andre aktiviteter kan skje fritt i området så lenge de ikke kommer i konflikt med planformålet (da også med tanke på sikkerhetssonene rundt anlegget).

Kystverket Troms og Finnmark har ingen flere merknader til detaljreguleringen.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
regiondirektør

Jannicke Røren
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK
Fiskeridirektoratet

Damsveien 1
Postboks 185 Sentrum

9800 VADSØ
5804 BERGEN

Vår ref.: MS
Vår dato: 20.12.2018

Deres ref.: 2018/371
Deres dato: 04.12.2018

Loppa kommune
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord
postmottak@loppa.kommune.no

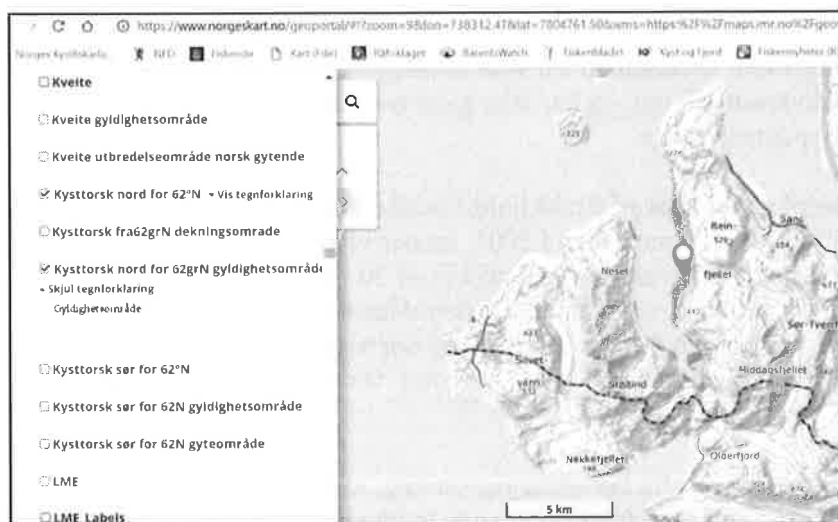
Høringsuttalelse Norges Kystfiskerlag - detaljregulering for akvakulturanlegg i Frakkfjorden i Loppa kommune

Vi viser til høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for Frakkfjorden akvakulturanlegg. Planen skal tilrettelegge for to ny oppdrettsanlegg i Frakkfjorden, og hensikten med planen er å utvide og justere lokalitetene som er vist i kommuneplanens arealdel fra 2001. Anleggene vil beslaglegge relativt store deler av østsiden av fjorden. Forslagstiller er Grieg Seafood Finnmark AS.

Vi ønsker å framholde vårt syn om at lokalitetene er svært uheldig både ut fra miljøhensyn og fiskeriinteresser, og ber kommunen om å se etter mer egnede lokaliteter. Frakkfjord er en av de viktigste fjordene for fiske i området og den eneste gytefjorden i kommunen hvor det ikke er etablert akvakultur. Gytefeltet i Frakkfjord er kategorisert som lokalt viktig gytefelt for torsk. Området er også om beite og oppvekstområde for torsk. Akvakulturlokalitetene er foreslått midt i gytefeltet og registrerte fiskeplasser for torsk, hyse og rødspette. Jf Fiskeridirektoratets kartbase.

Innenfor gytefeltene som er vist i fiskeridirektoratets kartbaser, framkommer det av Havforskningsinstituttets mer detaljerte data at hele østsiden av Frakkfjorden og deler av vestsiden spesielt er gyteområde for kysttorsk. Jf Havforskningsinstituttets temadata på kartportalen Geonorge. Se kartutsnitt under. Vi mener det samsvarer svært dårlig med gjenoppbyggingsplanen for kysttorsk nord for 62 grader å etablere oppdrettsanlegg her.

Av høringsuttalelsene kommer det også fram at lokaliseringen kan komme i konflikt med fiskeplasser for villaks og en rekke andre miljøhensyn.

*Kartutsnitt som viser gytefeltet for kysttorsk i Frakkfjord.
Hentet på www.norgeskart.no 20.12.2018*

Frakkfjord er en terskelfjord med begrenset vannutskifting og akvakultur på fjorden vil derfor ikke bare beslaglegge dagens fiskeplasser fysisk, men vil med stor sannsynlighet få konsekvenser for det lokale økosystemet og fiskebestanden på fjorden. Det ble erfart at fjorden ble tilgriset av slam og at fiskebestanden ble redusert når det tidligere ble drevet oppdrett på Frakkfjorden. Om villfiskebestanden igjen blir redusert og kvaliteten forringes, vil det implisitt bety at fiskerne som i dag fisker på fjorden vil fortrennes, selv om alt areal ikke beslaglegges fysisk.

Med tanke på at konfliktnivået og antall innvendinger i saken er mange, mener vi at nye akvakulturlokaliteter i Frakkfjorden ikke bør vurderes før planlagt revidering av kommuneplanen er gjennomført. Kommunen har ansvar for å ivareta både fiskeri og havbruk. Før enkeltsaker vurderes mener vi derfor at kommunen bør ha en oppdatert kystsoneplan som sikrer både miljøhensyn, fiskebestand og oppdrett, og som gjør en helhetlig avveining mellom interessene innenfor kommunens arealer. Vi anmoder om at kommunen tar ansvar for å sikre den lokale fiskebestanden og gyteområdet, og benytter kommuneplanens arealdel for å vurdere om det finnes alternative lokaliseringer for oppdrett som er mindre konflikthfulle og som ikke ligger innenfor viktige gyteområder, fiskeriområder og beite og oppvekstområder for fisk. Vi merker oss at Fiskeridirektoratet også har frarådet at kommunen går videre med reguleringsplanarbeidet, og har tilrådt at kommunen avventer revisjonen av kommuneplanens arealdel.

Vi er videre uenige i forslagstillers/ kommunens vurdering av konsekvensutredningsplikten. Etter forskrift om konsekvensutredninger § 8 skal planer for akvakulturanlegg utredes etter konsekvensutredningsforskriften dersom tiltaket vurderes å kunne få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. I dette tilfellet hvor det planlegges et akvakulturanlegg i en terskelfjord og midt i et viktig gyte og fiskefelt, mener vi det er svært sannsynlig at tiltaket vil få vesentlige konsekvenser for miljø og samfunn, og at tiltaket vil være konsekvensutredningspliktig.

Etter konsekvensutredningsforskriften § 8 gis det kun unntak fra kravet om konsekvensutredning der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen. I de tilfeller det foreligger konsekvensutredning fra tidligere, skal det vurderes om det er behov for å oppdatere og supplere denne. Som tidligere påpekt kan vi ikke se at det foreligger konsekvensutredning for akvakultur i Frakkfjorden i tilknytning til kommuneplanenes arealdel. Vi påpekte dette også ved planoppstart, men forslagstillers/ kommunen har ikke kommentert om det faktisk foreligger en tidligere konsekvensutredning, og har ikke gjort noen konkret vurdering av om det i tilfelle er behov for å oppdatere denne.

Selv om det ble gitt tillatelse til akvakultur på Frakkfjord i perioden mellom 1990 og 2002, og arealet ble satt av til akvakultur i kommuneplanen i 2001, mener vi at det ikke er noe automatikk i at det er riktig å etablere akvakultur på Frakkfjord 20 -30 år senere. Tvert om. Mye kunnskap er kommet fram i ettertid, slik som alle fiskeridataen i Fiskeridirektoratets kartbase. Det er også i nyere tid kommet fram mer kunnskap om betydningen av god vannutskifting og hvilke konsekvenser utslipp av næringssalter, slam og kjemikalier har for økosystem, fiskeyngel, fisk og skalldyr.

Vi mener det ikke foreligger et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag, så lenge det ikke er gjort noen form for alternativvurdering av om det finnes mer egnede lokaliseringer og en vurdering av hvilke konsekvenser akvakultur på Frakkfjorden vil ha på økosystem, gyteområder og fiskebestand. I planbeskrivelsen er det tatt inn en generell setning om at; «anlegget vil kunne

påvirke lokale fiskebestander, i hvilken grad er noe usikkert» Utover dette er det ikke gjort konkret vurdering av hvilke konsekvenser anlegget vil ha for økosystem, gytefeltet eller fiskebestanden.

Vi mener det minimum må innhentes kunnskap om strømforhold og vannutskifting, og at det redegjøres for de erfaringen anleggseier, myndigheter og brukere av fjorden gjorde seg når det tidligere ble drevet oppdrett på Frakkfjord.

Selv om endelige rammer for en eventuell etablering ikke fastsettes før ved søknad etter akvakulturloven, vil det være slik at vedtatt reguleringsplan skal avklare om lokaliteten arealmessig er akseptabel, og vedtatt reguleringsplan vil gi visse føringer og forventninger om det vil tillates akvakultur på lokalitetene. Siden reguleringsplanen fastsetter hvilket areal som er aktuelt å benytte for akvakultur, må det foreligge en sikkerhet om at de regulerte områdene er de mest egnede. Vi mener derfor det må foreligge et minimum av utredninger tilknyttet reguleringsplanen dersom kommunen velger å gå videre med reguleringsplanen framfor å avklare saken i kommuneplanarbeidet. Dersom kommunen likevel velger å gå videre med reguleringsplanen bør kommunen vurdere å samkoordinere reguleringsplanarbeidet med søknad etter akvakulturloven, slik at reguleringsplan og akvakulturtillatelse kan ses i sammenheng og utredningene kan utarbeides og legges fram samlet.

Vi har registrert at Frakkfjorden er valgt ut som et mulig forsøksområde hvor Havforskningsinstituttet skal følge livet i fjorden før, under og etter etableringen av lakseoppdrett. Vi understreker viktigheten at dette ikke forskutterer eller legger premisser for saksbehandlingen i saken.

Vi viser for øvrig til uttalelsen vår ved planoppstart, datert 14.06.2018.

Med vennlig hilsen
NORGES KYSTFISKARLAG

Annsophie Kristiansen
daglig leder

Maylinn Stomperud
rådgiver

Kopi:
Finnmark Fylkeskommune
Fylkesmannen i Finnmark
Fiskeridirektoratet region Nord

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Loppa kommune
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord

E-post: postmottak@loppa.kommune.no
Att: Terje Haugen

Vår ref.: 2018.483 Deres ref.: 2018/371 Dato: 15.1.2019

Uttalelse – Høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for akvakulturanlegg i Frakkfjorden – Loppa kommune

Fiskarlaget Nord viser til mottatt brev av 4. desember 2018 vedrørende høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for tilrettelegging av akvakulturanlegg i Frakkfjorden, Loppa kommune. Planområdet omfatter det markerte området på kartet vedlagt høringen, og dekker store deler av fjorden.

Formål med planen

Grieg Seafood Finnmark AS (heretter Grieg) ønsker å etablere oppdrettsvirksomhet i Frakkfjorden. For å redusere punktbelastningen fra anlegget planlegges det å tilrettelegge for to anlegg, men det vil bare være drift på ett av disse til enhver tid. Det fremkommer av kommuneplanens arealdel fra 2001, at det er avsatt områder til akvakultur i fjorden. Arealet i Frakkfjordens er ellers avsatt til låssetting og fiske, ferdsel, natur og friluft (FNFF). Det har imidlertid ikke vært akvakultur i området etter Dåfjord Laks la ned virksomheten i området omkring 2002.

Formålet med reguleringsplanen er å tilrettelegge for akvakultur ved å få en hensiktsmessig og tilpasset arealtilgang i et område som allerede er avsatt til akvakultur. Omsøkte klarering av lokaliteter vurderes å være i samsvar med gjeldende arealplan for kommunen, selv om de geografiske avgrensningene for lokalitetene er søkt utvidet for å gi bedre fleksibilitet innenfor de to avsatte akvakulturområdene. Detaljregulering for etablering av akvakulturanlegg i Frakkfjorden er likevel vurdert til ikke å være konsekvensutredningspliktig. Vurderingen er basert på at området i utgangspunktet er avsatt til akvakultur i kommuneplanens arealdel fra 2001 og at hovedtrekkene til omsøkte tiltak er i samsvar med kommuneplanen.

Innspill fra Fiskarlaget Nord

Fiskarlaget Nord viser til vår tidligere høringsuttalelse av 28. juni 2018 og opprettholder denne.

Vi ønsker nok en gang å understreke vårt syn på at Loppa kommune heller bør prioritere rulleringen av kommuneplanens arealdel fremfor å planlegge arealet i Frakkfjorden gjennom en detaljregulering. Selv om en detaljreguleringsplan gir bred medvirkning i planprosessen, vil revisjon av kommuneplanen gi en bedre oversikt over kommunens sjøareal i sin helhet. Vi bemerker at Cermaq Norway AS (heretter Cermaq) har søkt om å klarere en ny lokalitet «Marøya Øst» ved Marøya i Loppa kommune, en lokalitet som ikke er avsatt for akvakultur i kommuneplanens arealdel. Vi mener at kommunen bør ta søknadene fra Grieg og Cermaq til etterretning og som innspill til rullering av kommuneplanen, og ikke tillate noen nye etableringer før kommuneplanens arealdel er vedtatt.

Til tross for at arealet i Frakkfjorden i gjeldende kommuneplan er avsatt til akvakultur og omsøkte tiltak dermed kan vurderes til å være i tråd med kommuneplanens arealdel, er likevel planen fra

2001. Etter planen ble vedtatt har kunnskapsgrunnlaget i Loppa kommunes sjøareal og langs kysten generelt, blitt betydelig oppdatert. Hvilket kunnskapsgrunnlag som er brukt i 2001 og hva som er gjort av forarbeid før kommuneplanen ble vedtatt den gang, er ikke kjent for oss.

I Fiskeridirektoratets kartverktøy fremkommer det at all kartlagt informasjon om bruks- og ressursområdene for fiskeriinteressene er kartlagt etter Loppa kommune vedtok sin kommuneplan i 2001. Havforskningsinstituttet (HI) og Fiskeridirektoratet har blant annet kartlagt gytefelt for torsk langs kysten, samt at direktoratet også har kartlagt «kystnære fiskeridata» som viser bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene. Kystnære fiskeridata er kartlagt gjennom intervju med fiskere og viser dermed reelt bruk av området basert på lokal kunnskap og bruksinteresser over tid. Direktoratet kartla kystnære fiskeridata i Loppa kommunes sjøareal i 2005, hvorav enkelte felt er revidert i 2012. Senest i 2016 registrerte HI sine kartlagte gytefelt for torsk.

I Frakkfjorden har Fiskeridirektoratet kartlagt gytefelt for både torsk og rognkjeks, samt et oppvekst- og beiteområde for torsk. Gytefelt og oppvekst- og beiteområder er viktige å bevare for å sikre sterke fiskebestander langs kysten. Videre er det i Frakkfjorden kartlagt et fiskefelt for aktive redskaper etter torsk, hyse og rødspette, i tillegg til et stort fiskefelt for passive redskaper etter torsk og hyse. Disse feltene kan påvirkes både direkte gjennom arealbeslag, men også indirekte i et miljøperspektiv. Det er også en større låssettingsplass som vil bli direkte berørt av omsøkte akvakulturvirksomhet. Det er for øvrig registrert tre andre låssettingsplasser lengre inn i fjorden. Bruken av låssettingsplasser varierer og avhenger av flere faktorer, dette er derfor områder som fremdeles må ivaretas i kommuneplaner, helst avsatt som enbruksområder for fiske, eller flerbruksområde uten akvakultur.

I forhold til gytefelt, har både direktoratet og HI kartlagt et gytefelt i Frakkfjorden som strekker seg gjennom hele fjordarealet. Det er vurdert som lokalt viktig. Videre er det registrert et stort gytefelt i Langfjorden og i Øksfjorden. Begge disse er også vurdert som lokalt viktige gytefelt. Av disse tre gytefeltene i kommunen, er det bare i Frakkfjorden det ikke allerede er etablert akvakulturvirksomhet. Den nylig kartlagte informasjonen om gytefeltene i kommunens sjøareal vitner om at kunnskapsgrunnlaget er betydelig oppdatert siden kommuneplanen var godkjent. Med henvisning til den oppdaterte kunnskapen vi har i dag i forhold til tidligere avveininger som var gjort basert på tilgjengelig kunnskap, mener vi at andre relevante interesser enn akvakultur ikke er godt nok ivaretatt i gjeldende kommuneplan. Vi minner igjen på om at det er kommunens ansvar å ivareta lokalt viktige bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene, og dialog med fiskerne må prioriteres i planarbeidet.

Vi har vært i kontakt med Sørøy/Loppa Fiskarlag (heretter SLF) i forbindelse med søknaden. SLF viser til at det har vært fiskeriaktivitet i Frakkfjorden i uminnelige tider. Gjennom vinteren og våren kommer det inn torsk som gyter. Da det tidligere var oppdrett i fjorden, erfarte fiskerne at torsken i stor grad uteble fra Frakkfjorden, og kunne forsvinne helt etter kun kort tid om våren. Fiskerne melder videre om redusert tilgjengelighet av torsk i de andre gytefjordene i kommunen etter det ble etablert akvakulturvirksomhet i disse områdene. I Frakkfjorden drives det også sjølaksefiske med faststående bruk om sommeren, og dette fisket anses som tapt dersom omsøkte akvakulturvirksomhet etableres.

SLF er imot at det skal tilrettelegges for og etableres nytt anlegg i Frakkfjorden, ettersom dette området er det eneste kartlagte gytefeltet i kommunen som i dag ikke er påvirket av akvakultur og bør bevares slik.

Konklusjon

Vi støtter SLF sin bekymring for kysttorsken og hvordan akvakultur kan påvirke fiskeriinteressene generelt i Frakkfjorden, og viser til tidligere dårlige erfaringer med fjordmiljøet da det var

akvakulturvirksomhet i området, i tillegg til den fysiske hindringen et akvakulturanlegg vil være for utøvelsen av tradisjonelt fiskeri i fjorden.

Selv om en prosess med detaljregulering gir bred medvirkning, mener vi at kommunen heller må ta de fiskerifaglige uttalelsene til etterretning i rullering av kommuneplanen for å unngå fragmenterte løsninger. Det påpekes fra flere hold at kunnskapsgrunnlaget har endret seg etter kommuneplanen sist var vedtatt, og når flere høringsparter er skeptiske til omsøkte etablering på bakgrunn av ny kunnskap, mener vi at dette er sterke innspill til kommunen om å avvente en avgjørelse rundt arealformål i Frakkfjorden til kommuneplanen er rullert og sjøarealet er sett i sammenheng.

Vi viser til forskrift av 21. juni 2017 nr. 854 om konsekvensutredninger § 8 *Planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn* og § 10 *Kriterier for vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn*. Her fremkommer det at reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen, er unntatt krav om konsekvensutredning (KU). Vi er ikke kjent med tidligere KU til denne planen, og er som nevnt over ikke enig i vurderingen om at reguleringsplanen er i samsvar med tidligere plan. Som et minstekrav i denne prosessen mener vi fremdeles at det burde foreligge en KU ettersom kunnskapsgrunnlaget for området er betydelig oppdatert og vurdering om at kommuneplanens arealdel fremdeles skal legges til grunn, derfor er basert på mangelfullt grunnlag.

Vi bemerker at Frakkfjorden er trukket fram som en potensiell fjord i forskningsprosjektet som skal undersøke forholdet mellom akvakulturvirksomhet og ville torskestammer. Prosjektet skal blant annet se på hvordan livet i en fjord er før, under og etter etableringen av akvakulturanlegg, og Frakkfjorden er her et potensielt område. Selv om vi er positive til forskningsprosjektet og økt kunnskap på feltet, mener vi at prosjektet må ses bort ifra, og på ingen måte må påvirke behandlingen av denne søknaden.

Vi mener at kunnskapsgrunnlaget for fiskeriinteressene er godt kartlagt i kommunens sjøareal, men ettersom kunnskapen om hvorvidt og eventuelt i hvor stor grad akvakulturvirksomhet kan påvirke fiskeriene både direkte og indirekte ikke er god nok, bør føre-var-prinsippet komme til anvendelse. Vi anmoder kommunen til heller å legge opp til en bred medvirkning i rullering av kommuneplanens arealdel og finne alternative lokaliteter for akvakulturvirksomhet som ivaretar miljø, økosystem, fiskeri, akvakultur og andre interesser i kystsonen.

Med hilsen

Fiskarlaget Nord

Jon-Erik Henriksen
daglig leder

Eli-Kristine Lund
rådgiver

Kopi
Fiskeridirektoratet

Loppa kommune
Parkvegen 1-3
9550 Øksfjord
postmottak@loppa.kommune.no

Norges Miljøvernforbund
Skuteviksbodene 24
5035 Sandviken

Trondheim 11.12.2018

Høringsuttalelse på Planforslag for Frakkfjorden akvakulturanlegg.

På bakgrunn av den store lokale, regionale og nasjonale forurensingen fra eksisterende oppdrettsanlegg krever Norges Miljøvernforbund (NMF) at Loppa Kommune ikke utvider gjeldene arealer i Frakkfjorden for å legge til rette for nye oppdrettsanlegg i fjorden. Men med et alternativt ønske om at kommunen krever rensing av utslippene fra nye oppdrettsanlegg, hvis kommunes politikere allikevel skulle finne det nødvendig å utvide arealene for akvakultur. Et krav om rensing av utslipp vil i andre rekke føre til at oppdrettsaktører som vil etablere seg i fjorden må begynne å drifte i lukkede løsninger.

NMF mener at alle søknader om nye lokaliteter for oppdrett av laks og ørret må avslåes så lenge driften er tenkt i åpne merder. NMF har i likhet med alle andre seriøse Miljøorganisasjoner, villaksorganisasjoner, NJFF, MDG, SV, Rødt og Kystpartiet lenge krevd at all oppdrettsvirksomhet må skje i lukkede anlegg. Bevisene er etter hvert blitt så mange som viser at oppdrett i åpne merder påfører villfisken, skalldyrene og miljøet så store

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

skader at dette må stoppe nå. Lukkede sjøanlegg er nå blitt såpass stuertent at det ikke er noe problem for oppdrettere å satse på slike løsninger. Eksempelvis kan Akvadesign/Akvafuture som har drevet med lukkede forsøksanlegg i 7 år, og som nå har satt ut laks for matproduksjon, vise til meget gode resultater som klart overgår de åpne merdene når det gjelder dyrevelferd, lusenivåer, dødelighet, rømminger og ikke minst forurensning av havbunnen og miljøet i sjøen generelt. (Se link)

<https://sysla.no/fisk/na-skal-de-bygge-anlegg-med-20-lukkede-merder/>

<https://www.akvafuture.com/no/>

Lukkede sjøanlegg vil å også tilføre kommunene flere arbeidsplasser pr. anlegg, da disse anleggene er mer krevende å drifte teknologisk. Lukkede sjøanlegg vil også kunne plasseres der de ikke kommer i konflikt med lokale fiskere, da slike anlegg ikke er strømvhengige.

Et godt eksempel på at kommuner også begynner å tenke på miljøet, skalldyrene og villfisken i tillegg til gode inntekter fra oppdrettsindustrien, er ordføreren i Osterøy kommune som nettopp krever rensing av utslipp fra anleggene. Beklageligvis en betalingsartikkel, men ordfører Jarle Skeidsvoll kan selvsagt kontaktes for å høre mer om hvorfor Osterøy kommune krever dette. (se link)

<https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/30Xj9/Slik-vil-Osteroy-rydde-i-problemfjorden>

Også Tromsø kommune gikk nettopp ut og krevde lukkede anlegg ved nyetableringer av oppdrettsanlegg i deres kommune. (se Link)

<https://www.itromso.no/meninger/2018/11/26/Troms%C3%B8-kan-bli-et-utstillingsvindu-for-framtidsrettet-oppdrett-17948010.ece>

Men det er verdt å merke seg at en kommune juridisk ikke kan stille teknologikrav i henhold til Akvakulturloven.

Det NMF anbefaler kommunene å gjøre hvis de ønsker oppdrett inn i lukkede løsninger er å kreve full rensing av utslippene, og null utslipp av lusegifter, pellets og fiskemøkk til sjø, hvilket de er i sin fulle rett til å kreve etter plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 3 som sitat følge loven ; « kan det gis grenseverdier for tillatt forurensning og andre krav til miljøkvalitet i

planområdet. Dette gjelder også tiltak og krav til ny og pågående virksomhet i planområdet, eller av hensyn til forhold utenfor planområdet. Kommunen må samordne bruk av slike bestemmelser i planen med behandlingen etter sektorlov der planen åpner for et tiltak som også krever tillatelse etter sektorlov.» sitat slutt.

Osterøy kommune kom med et slikt krav vedrørende søknader om utvidelse av oppdretts virksomhet i 2017, og fikk støtte av fylkeskommunen i Hordaland om at krav om null utslipp til sjø var et legitimt krav støttet av lovverket i plan og bygningsloven.

Likeledes ville det være å foretrekke at kommuner som ønsker nullutslipp gjør en reguleringsplan for sjøarealer med krav iht § 12-7 nr 3 så fort som mulig, og ikke venter til en akvakultursøknad kommer.

Hvorfor kan ikke kommunen kreve lukkede anlegg i planarbeidet ?

NMF leser lovverket slik at kommunene ikke har lovhjemmel til et slikt krav. I følge akvakulturloven § 6 og § 8 er det sektormyndighetene som kan sette et krav om driftsmetode . I første rekke er dette Fylkesmannen, og i neste rekke Fiske og Næringsdepartementet som gir oppdrettsindustrien krav om drift og driftsmåte under tildeling av konsesjoner etter at kommunene har avsatt områder til akvakultur.

Et krav om lukkede anlegg fra kommunene bryter også mot Plan- og bygningslovens § 11-11, Bestemmelser til arealformål etter § 11-7 nr. 5 og 6, som gir anvisning om hvilke typer bestemmelser som kan vedtas. Vedtak om spesiell utforming av flytende installasjoner, så som lukket merd og lignende, samt krav til driftstid ved anlegg, kan ikke settes i medhold av disse bestemmelsene slik NMF leser lovverket.

Et krav om lukkede anlegg fra kommunene er derfor lovstridig, og de kan derfor ikke gjennomføre vedtaket når de kommer til arealrulleringen.

NMF mener derfor Det er derfor meget viktig at kommunens politikere krever rensing av utslipp som de har anledning til ifølge lovverket, og oppnå det samme resultatet.

Videre vil NMF påpeke store mangler ved miljøundersøkelsene som blir gjort etter etablering av anleggene. Her vises det til MOM-B og MOM-C undersøkelser som så å si alltid gir gode resultater. NMF har i flere år mistenkt at disse undersøkelsene ikke viser de virkelige forholdene under og rundt de åpne merdene. NMF har derfor i flere omganger filmet med ROV under en god del av disse anleggene for å avdekke forholdene. Senest sommeren 2016 var NMF på tokt for å avdekke disse manglene. Resultatet av NMF sin filming kontra MOM-B undersøkelsene kan ses i denne filmen. Så kan enhver se og gjøre seg opp en mening om dette går overens med undersøkelsene gjort av firmaer innleid av oppdrettselskapene selv.

<https://www.youtube.com/watch?v=ou-TfMqEAQE>

Konklusjon.

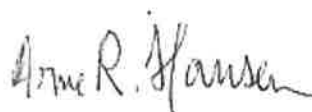
NMF håper at kommunen ser at det å åpne for en utvidelse av arealer til akvakultur fører til at Frakkfjorden sakte men sikkert vil dø av forurensing, og en desimering av villfisk og skalldyr hvis det blir gitt tillatelse til drift i åpne merder. NMF ber derfor kommunen om å sette krav til rensing av utslipp fra aktører som vil inn med oppdrettsanlegg i fjorden, slik at fjorden fortsatt kan benyttes av kystfiskerne, rekefiskere, og allmenheten som benytter fjorden til fiske for selvkost i uoverskuelig fremtid.

Leder Norges Miljøvernforbund
Kurt Willy Oddekalv

.....

Saksbehandler
Arne Roger Hansen

.....

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748 NVA

Loppa kommune
postmottak@loppa.kommune.no

Deres ref.	Deres kontaktperson	Vår ref.	Vår kontaktperson	Dato
			Martin Eggen	14.01.2019

Detaljregulering for akvakulturanlegg i Frakkfjorden i Loppa kommune – høringsvar fra Norsk Ornitologisk Forening

Grieg Seafood Finnmark A/S planlegger igangsetting av oppdrettsanlegg i Frakkfjorden i Loppa kommune. Det har rundt årtusenskiftet i en kort periode blitt drevet oppdrett på den indre lokaliteten i fjorden, men de nye planene er større i volum og omfang enn tidligere.

For detaljregulering av akvakulturanlegg i Frakkfjorden vurderes det i dette tilfellet at planen ikke er konsekvensutredningspliktig. Det begrunnes med at området i Frakkfjorden i utgangspunktet var avsatt til akvakultur gjennom vedtatt kommuneplan fra 2001, og i hovedtrekk er omsøkte tiltak dermed i samsvar med kommuneplanens arealdel. Vi mener dette er en gal vurdering, og at den eldre kommuneplanen ikke ivaretar hensynet som forventes og kreves av en moderne naturforvaltning.

Konklusjon og sammendrag:

- **Konfliktnivået er høyt, og naturverdiene store. Gjeldende arealplan er eldre, og det er ikke tatt vurderinger i tråd nye krav, bl.a. naturmangfoldloven.** Den planlagte revideringen av kommuneplanen må gjennomføres før ny akvakultur vurderes. Gjennom revideringen må kommunen finne bedre egnede lokaliteter som ikke er i konflikt med viktige fiskeri- og naturinteresser, og der de økologiske konsekvensene av akvakultur generelt er betydelig mindre. Kommunen bør ha en oppdatert kystsoneplan som gjør gode avveininger mellom ulike interesser og hensyn kommunen må ta.
- **En oppdatert arealplan som inkluderer konsekvensutredninger er nødvendig med tanke på å ivareta både forvaltningsloven, naturmangfoldloven og plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredning, slik vi argumenter for under.** Aktiviteter knyttet til akvakultur både med tanke på teknologi og omfang, er betydelig forandret på de 18 årene siden arealplanen ble vedtatt. Sjøarealet som nå ønskes regulert er over tre ganger større enn i gjeldene arealplan fra 2001. Frakkfjorden er en liten fjord og reguleringsplanen vil båndlegge størstedelen av den til akvakultur formål.
- **Grieg Seafood A/S bør ikke få tillatelse til å starte oppdrett i Frakkfjorden.** Det foreligger ingen konsekvensutredning som viser hvilken påvirkning oppdrettsindustri vil ha på livet i fjorden. Det har heller ikke blitt foretatt registreringer av hvilke arter som bruker området til beiting, myting, hekking, gyting osv. Kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt på mange områder, fraværende på andre. Det siste gjelder spesielt for mange rødlista fuglearter.

Naturverdier i Frakkfjorden

- Fisk

Frakkfjordens økologiske prosesser skal ivaretas ved bærekraftig bruk og vern. Det har blitt gjort en del mindre undersøkelser i fjorden og området utenfor. De viser at fjorden er viktig for torsk og andre økonomisk viktige arter, og også at fjorden har en bestand av brisling. Lokalbefolkningen og fjordfiskere bruker området i dag til fiske. Dette kan ses på som en hevdvunnen rett som ikke bare kan fjernes ved et pennestrøk.

Frakkfjorden er en terskelfjord, noe som gjør at det er lavere utskifting av vann og sedimenter på bunnen. Slam bestående av forrester, avføring, medisiner og annet avfall vil bli liggende på bunnen og dekke det livet som er der i dag. De planlagte anleggene vil delvis dekke gytefelt for torsk som Havforskningsinstituttet regner som lokalt viktige. Mye tyder på at spesielt torsk skyr oppdrettsanlegg, noe som det først i år vil bli igangsatt forskning på for å få verifisert. Andre arter som brisling, som er en viktig beitefisk for torsk og andre større fiskeslag, har også en så lav bestand at man må følge føre-var-prinsippet.

Silda har de siste årene flyttet seg stadig lenger nord og øst. For noen år siden hadde de Vestfjorden som viktigste gyteområde. Nå er Kvænangen og områdene fra Loppa til Skjervøy blitt svært viktige. Her bør man være føre var og forby utvidede områder for akvakultur. Det vil også være nødvendig å avklare om silen finnes i området. Hvis silen overvintret i fjorden vil den få problemer med slammet på bunnen. Silen går som kjent i dvale i sanda om vinteren. Utslipp av slam vil kunne kvele store deler av bestanden.

Mange av høringsuttalelsene går på de samme argumentene som er brukt mot Grieg Seafoods nye anlegg i Vedbotten i Nordkapp kommune. Der har tillatelsen til anlegget nå blitt trukket tilbake delvis på grunn av disse uttalelsene. En annen begrunnelse for dette avslaget er at fylkeskommunen ikke har tatt hensyn til sårbare bestander av laks, sjørøret og sjørøye, saken er ikke godt nok utredet.

Sammenligner vi prosessen rundt Vedbotten med den rundt Frakkfjorden ser vi mange likheter, men den viktigste er at det ikke har blitt foretatt gode nok utredninger om hvilke skadevirkninger anleggene kan ha for livet i sjøen, og spesielt bunnlevende organismer. Disse vil være særlig utsatt siden Frakkfjorden er en terskelfjord.

Oppdrettsanlegget det her planlegges er et åpent anlegg. Konsekvensene for naturmangfold og sjøfugler avhenger av den forringelsen som evt. vil skje av det marine økosystemet, inkl. bløtdyr og fisk, som de lever av. Konsekvensene vil variere med utslipp, forurensing, aktivitet (inkl. båttrafikk), strømførhold osv. De økologiske prosessene, og økosystemet som helhet, er et åpent system, der økologien og forurensningen ikke har klare stedlige grenser. Dette fordi ethvert økosystem er et åpent system, det vil si et system med utveksling av både energi og materie med omgivelsene. Straumens økosystem kan degraderes. Med utslipp av næringssalter følger også ofte betydelige utslipp av bakterier og organisk stoff. Nedbryting av organisk stoff forbruker oksygen, kan føre til algeoppblomstring og dårligere lys gjennomstrømning, slik at dypvannsorganismer får dårligere levevilkår.

- Fugl

Heller ikke opptreden av sjøfugler har blitt undersøkt på en forsvarlig måte. Det man har gjort er å lene seg på noen få, tilfeldige rapporteringer på artsobservasjoner.no For å få en skikkelig oversikt over hvilke arter, og antallet av hver art, som bruker Frakkfjorden til hekking, beite, myting og rasteplass under trekk må man foreta månedlige tellinger i minst ett år. De tilfeldige

rapporteringene i Frakkfjorden i følge artsobservasjoner.no, registrerer nå 16 forskjellige fuglearter som står på norsk rødliste fra 2015.

Loppa IBA (Important Bird and Biodiversity Area¹) ligger i umiddelbar nærhet (noen få kilometer) til planområde for akvakultur. Her hekker mengder av sjøfugl og har en bra forekomst av alkefugler: 3500 par alke (sterkt truet, EN), 11.000 par lunde (sårbar, VU) og 250 par lomvi (kritisk truet, CR), i følge SEAPOP². Området er også naturreservat³, reservatet ble i sin tid fredet med tanke på sjøfugl. Disse sjøfuglene bruker jevnlig Frakkfjorden som beiteområde pga. de gode fiskeforekomstene. Grieg Seafoods etablering i fjorden vil kunne være i direkte konflikt med formålet med fredningen, avhengig av i hvilken grad fuglene fra reservatet beiter i Frakkfjorden.

Norge har mer enn 25% av bestanden av flere sjøfuglarter, og har da et stort ansvar for disse artene. Mange av andeartene er også i tilbakegang. Ærfugl, havelle, svartand og sjøorre er tre av dem. Beiter disse artene i fjorden? Ærfugl og havelle beiter gjerne det de finner på bunnen av organismer. Hvordan går det med bløtdyrfaunaen hvis man starter oppdrettsindustri i fjorden?

Sjøfuglene har hatt en markant tilbakegang de siste tiårene, over 30% nedgang bare fra 2005. En av de viktigste grunnene til dette er tilbakegangen på tilgjengelig mat. Vi vet at oppdrettsanlegg reduserer mange arter som tidligere har holdt seg der anleggene blir plassert. Hvis Frakkfjorden får en tilbakegang på mengden småfisk og bunndyr som finnes der vil dette gå ut over mengden sjøfugl.

Lovverk

- Forvaltningsloven

Forvaltningsloven §§ 17 og 25 sier at et forvaltningsorgan skal «påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes», og krav til proporsjonalitet mellom vedtakets begrunnelse og hvor inngripende vedtaket er.

- Naturmangfoldloven (nml)

En av de store endringene som har skjedd årene etter at det sist ble drevet oppdrett i Frakkfjorden er at vi har fått naturmangfoldloven i 2009. Naturmangfoldloven er sektorovergripende, og gjelder all natur, og er et revolusjonerende verktøy som skal sikre at naturinngrep og påvirkning blir gjort på en bærekraftig måte og der naturpåvirkningen er minst. En grundig gjennomgang av paragrafene, slik § 7 forutsetter, skal sikre gode avveininger mellom miljøhensyn og andre hensyn.

Lovens formål (§ 1): *Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.* Naturmangfoldloven sier i klartekst at Loppa kommune har ansvar for at det biologiske mangfoldet og de økologiske prosessene i Frakkfjorden.

I naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er det gitt bestemmelser om blant annet krav til kunnskapsgrunnlaget, anvendelse av «føre-var-prinsippet», økosystemtilnærming og vurdering ut fra samlet belastning, samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Det bør også synlig-gjøres hvordan saken påvirker muligheten for å nå forvaltningsmålene for naturtyper og arter i naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Føre-var prinsippet i § 9 komme til anvendelse når kunnskapsgrunnlaget i § 8 er

¹ <http://datazone.birdlife.org/site/factsheet/loppa-iba-norway>

² <http://www.seapop.no/no/>

³ https://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/1983-01-28-96/KAPITTEL_11#KAPITTEL_11

mangelfull, og det er grunn til å tro at det aktuelle tiltaket kan ha negative miljøkonsekvenser. M.a.o. skal føre var-prinsippet legges til grunn i de tilfeller hvor forvaltningen ikke innehar det nødvendige kunnskapsgrunnlaget etter § 8 eller i de tilfeller hvor kunnskapen som foreligger er usikker eller innehar mangler. Selv om kravet til kunnskap er vurdert og funnet tilstrekkelig for den enkelte sak, skal føre var-prinsippet alltid vurderes i saken. Etter nml. § 9 første punktum "skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet", dette vil være i de saker hvor man har funnet at kunnskapsgrunnlaget i saken er usikker eller inneholder mangler. Saker hvor forvaltningen ikke har fått tilfredsstillende svar på hvilke virkninger det kan tenkes at tiltaket vil ha ovenfor naturmangfoldet, ibefattes av denne bestemmelsen. Her skal føre var-prinsippet gis stor vekt.

I 2011 kom det daværende Miljøverndepartementet med uttalelse om hvordan saker som omhandler naturmangfoldloven skal behandles. Her fremgår at "jo mer verdifullt naturmangfold som berøres, desto grundigere må saken vurderes etter loven".

- Forskrift om konsekvensutredning (hjemmel i plan – og bygningsloven)

I 2009 fikk vi også en ny plan- og bygningslov, mens en ny forskrift om konsekvensutredning kom i 2017. Formålet med forskriften er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres. § 10 lister opp kriterier for vurderingen av om en plan eller et tiltak skal konsekvensutredes. Mulige vesentlige virkninger for miljø eller samfunn er avgjørende, og tiltakets omfang og virkninger på truet arter og verneområder står sentralt.

At det foreligger en gammel tillatelse til betydelig mindre anlegg er ikke en god nok begrunnelse til ikke å foreta en konsekvensutredning. Mange av de innspillene som har kommet fra lag, foreninger og enkeltpersoner går nettopp på disse temaene. Etter som forutsetningene har endret seg både på forvaltningssiden, innen akvakulturproduksjon og omfanget av det planlagte inngrepet bør Loppa kommune igangsette en konsekvensutredning. Vi viser til at naturverdiene slik de er beskrevet i vårt hørings svar, samt nærheten til Loppa naturreservat og det planlagte Loppa marine verneområde.

Avslutning

En rekke av høringsuttalelsene går mot etableringsplanene. Frakkfjorden bygdelaag kan brukes som eksempel, de nevner både problemer med ferdsel, fiske, sjøfugl osv. I saksutredningen som ble forelagt Loppa formannskap 27.11. hadde plankonsulentfirmaet fått lov til å kommentere alle innspillene. De fleste av kommentarene er nokså innholdsløse og gir ikke direkte svar på de innspillene som kom. Til bygdelaaget har de svart: «Arealavsetting åpner for fortsatt bruk av fjorden til ferdsel og fiske.» De sier ikke noe om at fisket antageligvis blir dårligere, ferdselen kraftig innskrenket og at sjøfugl og andre arter vil få problemer.

Et annet eksempel som også viser at de ikke realitetsbehandler det de kommenterer er innspillet fra Andsnes velforening og Loppa øy bygdelaag. Der blir det sagt at forrige gang det var oppdrett i fjorden gikk dette sterkt ut over fisket, og fisken fikk en dårligere kvalitet. De sier også at området er et svært verdifullt område for miljø. I svaret fra konsultentselskapet blir ikke disse problemstillingene nevnt i det hele tatt. Konsulentene sier derimot at reguleringen er vedtatt i kommuneplanen og at området ikke inngår i den planlagte marine verneplanen.

Loppa regnes som gammelt sjøsamisk område. I Vedbotten i Porsangerfjorden ble akkurat tillatelsen til Grieg Seafood A/S trukket tilbake, bl.a. fordi det ikke var tatt hensyn til sjøsamisk alders tids bruk. De ble også stanset på grunn av kritisk truede fiskeslag. I Frakkfjorden har man ikke undersøkt om

det finnes kritisk truede fiskeslag, men vi vet at det finnes kritisk truede fuglearter. Når direktoratet bruker dette som argument i Vedbotten så må samme argument gjelde for Frakkfjorden.

Hensynet til folk, miljø og spesielt den allerede utsatte sjøfuglbestanden i området bør veie tungt for ikke å gå videre med en plan. Har man et ønske om oppdrett i Frakkfjorden en gang i fremtiden bør man sette av tid til en skikkelig konsekvensutredning for å ha et reelt og forsvarlig beslutningsgrunnlag.

Påvirkningsgraden på naturverdier i planbeskrivelsen for Frakkfjorden akvakulturanlegg er ellers svært overfladisk beskrevet. At fuglearten teist har fått oppgitt feil status på rødlisten, understreker at inntrykket av et planprogram som ikke tar naturmangfold og livsgrunnlaget i fjorden på alvor. Loppa kommune bør lytte til innkomne høringssvar og innvendinger.

For Norsk Ornitologisk Forening

Øystein Hauge [sign.]
Naturvernkontakt NOF avd. Finnmark

Martin Eggen [sign.]
Naturvernrådgiver NOF

Loppa kommune
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord
postmottak@loppa.kommune.no

Høringsuttalelse fra Naturvernforbundet Finnmark - detaljregulering for akvakulturanlegg i Frakkfjorden i Loppa kommune

Vi viser til høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for Frakkfjorden akvakulturanlegg. Naturvernforbundet i Finnmark avga også uttalelse ved planoppstart, datert 20.06.2018.

Siden vi avga vår uttalelse sommeren 2018, så har Fiskeridirektoratet fattet et vedtak som vil få betydning for både detaljregulering og generell regulering i sjøsamiske områder i Finnmark. Naturvernforbundet ønsker nå å gjøre Loppa Kommune oppmerksom på Fiskeridirektoratet sitt vedtak av 04.01.2019 referanse 17/15652, slik at vedtaket kan bli hensyntatt i det avsluttende reguleringsarbeidet.

Vi siterer fra brevet fra Fiskeridirektoratet, inkludert vedtaket:

«Grieg Seafood Finnmark AS - Oppheving av vedtak om tillatelse til akvakultur av matfisk av laks, ørret og regnbueørret på lokalitet 10652 Vedbotn i Nordkapp kommune, og anmodning om ny behandling hos Rogaland fylkeskommune

Fiskeridirektoratet viser til klager fra Sametinget ved brev datert 6. oktober 2017, Ingunn Utsi ved brev datert 8. oktober 2017 og Heidi Persen ved brev datert 20. august 2017. Klagene gjelder Finnmark fylkeskommunes vedtak datert 25. august 2017 om tillatelse til Grieg Seafood Finnmark AS (heretter også kalt «Grieg Seafood») for akvakultur av matfisk av laks, ørret og regnbueørret på lokalitet 10652 Vedbotn (heretter også kalt «lokaliteten») i Nordkapp kommune. Fiskeridirektoratet beklager lang saksbehandlingstid.

1 Vedtak

Fiskeridirektoratet opphever Finnmark fylkeskommunes vedtak av 25. august 2017 om tillatelse til Grieg Seafood Finnmark AS til akvakultur av matfisk av laks, ørret og regnbueørret på lokalitet 10652 Vedbotn i Nordkapp kommune, jf. forvaltningsloven § 34.

Fiskeridirektoratet anmoder Finnmark fylkeskommune om at saken sendes til Rogaland fylkeskommune for ny behandling.»

Gjennom dette vedtaket innskjerper Fiskeridirektoratet kravene til kunnskapsgrunnlaget som fylkeskommunen må legge til grunn for arealplanlegg i sjøsamiske områder i Finnmark.

Vi velger å referere til overordnet lovverk – som andre lover har innarbeidet – som f.eks. plan- og bygningsloven og akvakulturloven.

Naturmangfoldloven § 1, § 8 og § 14 er aktuelle i denne sammenhengen.

§ 1 (lovens formål)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, **også som grunnlag for samisk kultur.**

§ 8 (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, **herunder slik samisk bruk**, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 14 (vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser og samiske interesser)

Tiltak etter loven her skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser.

Ved vedtak i medhold av denne loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på **hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur**.

Videre siterer vi fra Fiskeridirektoratet sin saksutredning i Vedbotn-saken:

«**Sametinget** klager på vedtaket fordi de mener at hensynet til naturgrunnlaget for sjøsamisk kultur i Vedbotn ikke er tillagt tilbørlig vekt. Sametinget ber om at vedtaket omgjøres, og viser til de tallrike kulturminnene på land, samt sjøen som en viktig fiskeressurs for den sjøsamiske bosettingen i området»

«**Heidi Persen** viser i sin klage til at det ikke er tatt hensyn til den sjøsamiske kulturen og leveviset, herunder kulturminner og tradisjonsfiske i området.»

«**Hun (Ingunn Utsi)** viser blant annet til at de nære og gode fiskeplassene har vært utslagsgivende for den sjøsamiske befolkningens kultur, overlevelse og levemåte.»

Sitat fra Fiskeridirektoratets vurdering i saksutredningen:

«4.6 Avveining av arealinteresser

Klagerne mener at akvakulturanlegget blant annet vil være til skade for naturgrunnlaget for sjøsamisk kultur, fiskeri og levevis. I denne saken gav Sametinget uttalelse om samiske interesser og ba om utredning av akvakulturanleggets konsekvenser for samiske kulturminner og naturgrunnlaget for samisk kultur.»

Videre fastslår Fiskeridirektoratet: «Fiskeridirektoratet bemerker at det i denne vurderingen ikke nødvendigvis vil være avgjørende eller tilstrekkelig at området er avsatt til akvakultur i kommuneplanens arealdel.»

Naturvernforbundet i Finnmark mener at dette er kjernepunktet – både i tilbaketrekkingen av konsesjon i Vedbotn, og ved den pågående detaljplanleggingen i Frakkfjorden, i regi av Loppa kommune. Har kommunen i den pågående detaljplanlegging hensyntatt sjøsamiske interesser? Kravet er at kommunen har et selvstendig ansvar for å innhente kunnskapsgrunnlag om bl.a. sjøsamisk tilstedeværelse – både historisk og i samtid, og å vise at denne kunnskapen både er innhentet og vurdert i forbindelse med denne aktuelle arealplanleggingen.

Vi siterer videre: «...følgende om betydningen av Norges folkerettslige forpliktelser i akvakulturforvaltningen: «I utøvelsen av akvakultur vil lokalisering av slik virksomhet kunne konkurrere med andre brukerinteresser i kystsonen, **herunder også samiske interesser**. Ved lokalisering av **akvakultur vil således samiske fiskerier kunne ha et særlig vern** mot søknader om lokalisering av akvakultur på tradisjonelle fiskeplasser, men dette er en form for arealbrukshensyn som fiskerimyndighetene må ta hensyn til i sin saksbehandling.»

Her er naturmangfoldlovens § 14 aktuell, likeså skriver Fiskeridirektoratet: «... fylkeskommunes vedtak ikke oppfyller kravene til begrunnelse ved avveiningen av arealinteresser i saken, jf. forvaltningsloven § 25.»

Vi velger å sitere litt fra Frakkfjord bygdelag sin høringsuttalelse av 14.01.2019 før vi konkluderer: «Loppa kommune er et tradisjonelt samisk område og en del av virkeområdet for samisk næringsutvikling. Frakkfjorden har hatt mye sjøsamisk bosetning og har det enda. Tradisjonelt fiske har vært drevet i fjorden gjennom generasjoner. Det er i dag registrert en sjøsamisk fisker i Frakkfjorden. Han driver næringsfiske i hele fjorden, også på området som er foreslått til akvakultur. Det drives også vill-laksefiske med laksebruk. To reindriftsenheter bruker området rundt Frakkfjorden til reinbeite om sommeren.

Det vises til rapport om Sjøsamisk bosetning i Frakkfjorden av 11. januar 2019 fra Sjøsamisk kompetansesenter, vedlegg 3. Her fremkommer det at Frakkfjordens sjøareal på grunn av fiskeressursene er viktig for befolkningen og for lokalsamfunnets overlevelse i en stor del av Loppa kommune.»

Naturvernforbundet i Finnmark sin konklusjon:

Etter gjennomgang av tilgjengelig utredningdokumentasjon, kan vi ikke se at Loppa kommune tilfredsstiller kravene til innhenting av kunnskapsgrunnlag i tråd med kravene som både naturmangfoldloven og akvakulturloven stiller. Hverken tiltakshaver eller kommunen er tjent med en arealplanlegging som ikke er i tråd med lovverket, og vi anmoder om at de manglene vi her har påpekt, blir rettet opp før man går videre i arealplanleggingen. Ved innhenting av et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag, kan konklusjonen bli at hele Frakkfjorden blir utenfor areal avsatt til akvakultur.

Naturvernforbundet Finnmark
15. januar 2019

Leif Gøran Wasskog
Leder

Kjell M. Derås
styremedlem

Kontaktinfo:

leifwasskog@me.com

kjellderaas@gmail.com

Finnmarkseiendommen
Finnmárkkuopmodat

Vår dato/Min beaivi 09.01.2019 Vår ref./Min čuj. 18/935 -5
2014/6/1/0
Deres dato/Din beaivi 04.12.2018 Deres ref./Din čuj.

Loppa kommune

Parkveien 1
9550 ØKSFJORD

SVAR - VARSEL OM OPPSTART AV REGULERINGSPLANARBEID VED FRAKKFJORDEN - LOPPA KOMMUNE

FeFo viser til kommunens brev av 04.12.2018

FeFo har i utgangspunktet ingen merknader til at det utarbeides detaljreguleringsplan for akvakulturanlegg området ved Frakkfjorden.

Planforslaget er lagt til et område der FeFo har tre registrerte sjølakseplasser. FeFo vurderer likevel at tiltaket ikke påvirker tilgjengeligheten av FeFos sjølakseplasser i Loppa kommune i større grad utover dette.

Varslede planforslag omhandler anlegg i sjø, men FeFo forutsetter at tiltakshaver inngår avtale med grunneier dersom det planlegges å etablere landfester eller andre tiltak på land som berører FeFo-grunn gnr 6 bnr 1.

Vi legger til grunn at forslagsstiller vurderer planforslaget i forhold til Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark, jf. Finnmarkslovens § 4. Kommunen skal også vurdere dette ved sin behandling av planen.

Våre interesser ved utbyggingen vil forøvrig være av økonomisk karakter. Dette vil vi komme nærmere tilbake til i forbindelse med forhandlingene om kjøp/feste av arealet.

FeFo forutsetter at vi som grunneier blir involvert i planprosessen og gis anledning til å påvirke planforslaget før det legges ut til offentlig ettersyn.

Ved spørsmål, kontakt saksbehandler Steinar Henriksen på telefon 90592273.

Med hilsen/Dearvvuodáiguin

Sverre Pavel
leder grunn og rettigheter

Steinar Henriksen
Grunnforvalter/plankoordinator
Tel: 90592273

Dette dokumentet er elektronisk signert

Kopi til:
Loppa kommune

Tor E Johnsen
moveien 3
9515 Alta

Rambøll
kongleveien 45
9510 Alta

Alta 13.06.2018

Re:Planarbeid av akvakulturanlegg Frakkfjord i Loppa.

Da jeg har hytte/fritidseiendom innerst i fjorden, og av dere ikke nevnt som part i saken, mener jeg at alle som har eiendom i fjorden har rett og plikt og uttale seg i en så inngripende sak.

Jeg har følgende å innvende:

Kystverket har utpekt Frakkfjord som Nødhavn kategori 2 (skip 200 m eller større)de må ha plass å manøvrere i ekstremvær og nødsituasjoner. Dette for å sikre helse miljø og sikkerhet.

Som navigatør på kysten i mange år vet jeg at Lopp havet fra brynilen til Loppekalven er et av landets mest utsatte steder. Hvis en uheldig situasjon skulle oppstå i dette området, er Frakkfjord eneste mulighet for å sikre skip og mannskap og miljø.

Frakkfjord kan også betegnes som en terskelfjord, grunn ytterst og djupere innover, dette medfører liten utskiftning av vannet i den dype fjoden.

All fiske, fritidsfiske, og de som fisker laks blir berørt. Kokfisk blir uspiselig på grunn lukt smak fra for/pellets.

vedlagt kart fra Kystverket

mvh Tor Johnsen D.O. kl 1. Sjøkaptein

